

BONA PAU

PREMSA
CORTONA

Nº. 623 - ANY LIII - MONTUÏRI - GENER - 2005

Batles i regidors de la democràcia
i familiars dels absents

- Una fira innovadora amb molts d'actes
- El concurs de Sa Perdiu: de plaça al Dau
- "L'Amo de Son Magraner", èxit total
- Ja tenim servei de pediatria a la vila
- 400 poals gratis (per a la distribució ecològica del fems)
- La població de Montuïri ha pujat a 2.759 habitants a 31 de desembre

BREUS

La jutgessa Arbona, a Palma

La Magistrada Joana Aina Arbona Ginard, destinada darrerament a Cadis, segons el BOE de dia 1 de desembre passat ha estat traslladada al jutjat número 5 de Primera Instància de l'Audiència Provincial de Balears, destí del qual ja s'ha fet càrrec.

Gestions per a l'escoleta de 0 a 3 anys

Essent que el lloc que ocupa l'escoleta a la Sala Mariana no reuneix les condicions adients, l'Ajuntament fa gestions per construir-ne una en Es Dau, ja que per situar-la devora les escoles s'haurien de canviar les Normes Subsidiàries i a més, el projecte presentat per l'arquitecte municipal la situen en es Dau, si bé abans de decidir-ho definitivament es vol consensuar amb les diferents associacions.

La carretera de Porreres serà soterrada en Es Creuers

Segons va informar el passat dia 7 de desembre el Conseller d'Obres Públiques del Consell, la carretera de Porreres serà soterrada en Es Creuers i passarà per davall la de

Alumnes del primer cicle amb les seves professores, curs 2004-2005, del Col·legi "Joan Mas i Verd"

Manacor una vegada que es desdoblí i aquesta sigui aixecada un poc.

Peticions del PSM

En el darrer ple, el grup de l'oposició va demanar una sèrie de mesures, entre elles pintar un pas de zebra devora les escoles, col·locar un stop al carrer Joan Alcover, instal·lar un mirall al creuer Bonavista-Palma, millorar la il·luminació al voltants del camp de futbol, incrementar la vigilància els caps de setmana i organitzar altres actes la nit de cap d'any. El batle veié possible accedir algunes de les peticions, però no a totes.

Insígnia d'or per a Joan Verger

El President de l'Autoritat Portuària de Balears, el nostre paísà Joan Verger Pocoví va rebre el passat 14 de desembre la insígnia d'or de la Delegació del Govern per la seva col·laboració en la cessió d'espais i condicionament de les instal·lacions del Cos Nacional de Policia i la Guàrdia Civil del Port de Palma. Enhorabona!

Aquesta revista ha rebut el suport del

GOVERN DE LES ILLES BALEARS

Conselleria d'Educació i Cultura
Direcció General de Política Lingüística

Els 29 norantins

Els 29 montuïrers que a l'inici de 2005 ja passen els 90 anys d'edat, per ordre de naixement són aquests:

98 anys

Andreu Alcover Ribas "Son Collell"

97 anys

Joana Aina Garau Marimon "Prats"

96 anys

Francisca Clar Sastre "Mestret"

Jerònia Pocoví Cerdà "Pipo"

95 anys

Coloma Nicolau Verger "Perons"

Josep Serra Bauzá "Vedell"

94 anys

Gabriel Roscar Jaume "Titina"

Antònia Horrach Garcias "Comuna"

Joan Sastre Miralles "Xinet"

93 anys

Antònia Miralles Ribas "Costa"

Magdalena Cerdà Miralles "Ferrerica"

Francisca Melià Sastre "Cas Sabater nou"

92 anys

Francisca Garau Pocoví "Roca"

Francisca Martorell Miralles "Costeta"

Maria Andreu Marimon "Mostatxeta"

Joan Bisquerra Rosselló "Trepallí"

Gabriel Llaneras Moll "Llaneres"

91 anys

Aina Garcias Sastre "Mosson"

Antònia Pizà Nicolau "Pisana"

Antoni Martorell Miralles "P. Martorell"

Paula Pocoví Andreu "Cai"

Catalina Miralles Ribas "Costa"

Maria Arbona Muntaner "Muixa"

Joan Nicolau Garau "Roca"

Isabel Miralles Arbona "Marrona"

90 anys

Sebastiana Verger Gomila (Can Moreno)

Gabriel Cerdà Miralles "Rupit"

Margalida Mateu Tomàs "Rei"

Margalida Adrover Danús (Son Fornés)

**BONA
PAU
Montuïri**

Director: Onofre Arbona Miralles

Redactors i col·laboradors:

Joan Miralles i Monserrat, Catalina Sastre Pericàs, Guillem Mas Miralles, Miquel Martorell Arbona, Antoni Mateu Socias, Melcior Nicolau Jaume, Catalina Barceló Mayol, Josep Oliver Verd, Rafel Pons Mairata, Felip Munar i Munar, Gabriel Camps Ferrer, Miquel Mascaró Crespi, Joan Barceló Cerdà, Lluís Servera Sitjar, Miquel Llabrés Jaume, Pau Servera Garau, Mª Antònia Rigo Gallard i Isabel Mayol Manera.

Administració: Martí Ferrer Sampol
C/ Es Pujol, 5 - 07230 Montuïri - Tlf. 64 66 93

Imprimeix: Tirrena, S.A. Manacor

Depòsit legal: PM 133 - 1958

Nota: Les opinions aparegudes en els articles firmats, sols són atribuïbles als seus autors.

Correu electrònic: oabonapau@terra.es

També deixaren petjada

Els montuïrers per decisió dels qui actualment porten el timó del poble reteren homenatge el passat 6 de desembre als 5 baltes i 53 regidors responsables del govern polític en el nostre poble durant el darrers 25 anys d'ajuntaments en democràcia, una decisió i una lloança merescuda a totes aquestes persones que amb més o manco solvència i d'una manera desinteressada han portat el pes i la responsabilitat de les decisions que en definitiva han repercutit a l'entorn de tots els veïns de de Montuïri.

Un acte en el qual parlaren 4 dels 5 batles —mancaven a més d'en Ramonell que no era a Mallorca, un

L'antic edifici de l'Ajuntament abans de derriur-lo

grapat d'exregidors ja difunts i altres que tampoc pogueren o no volgueren assistir-hi—, però cap d'ells alabà la seva tasca, més bé exposaren d'una manera molt clara i senzilla

algunes de les dificultats en què es trobaren, la visió que tenien del govern del poble, la manera com envestiren tant els entrebancs en què es toparen com les empreses que es proposaren i dugueren o no a terme. En definitiva esdevingué un acte emocionant per alguns, d'enyorança per altres o de rememoració per a la majoria, on la banda de música i els xeremiers oferiren la nota simpàtica.

Consideram que també seria bo un públic reconeixement a tots aquells que en el transcurs del passat segle XX portaren el timó de la vila abans dels qui reberen l'homenatge, ja que que també s'esforçaren i aconseguiren una millor convivència i lluitaren per ennoblir, segons les circumstàncies del seu temps, el nostre poble. Recordam sols a mode d'exemple, que ja a l'acabament del segle XIX el batle Bartomeu Ferrando Manera l'any 1892 va expropiar els terrenys de Sa Torre per construir-hi el Pou

des Dau, que el 1898 essent batle Joan Garau Bunyola s'acordà i posteriorment es duqué a terme la instal·lació del rellotge a la façana de l'església; que l'any 1901 l'alcalde Pere Joan Pocoví féu construir clavegueres, moltes síquies i el pont del torrent de Son Mas; que en temps d'un altre batle, Joan Ferrando Obrador, devers el 1915 s'instal·lava la llum elèctrica en el poble. Seria en el 1925 i 1926 quan el batle Pau Simeón de la Paz féu edificar s'escorxador i aixecar set ponts a altres tants torrents. I ja en els anys de la república, 1933 i 34 essent batle Joan Mas i Verd s'eixecava l'actual grup escolar i el cementeri. I en

temps de la dictadura, els anys que fou batle Gabriel Jordà Mateu (1951-52), es construïren moltes de les voravies que mancaven a bastants carrers; durant el primer

mandat de Joan Miralles Riera (1953-59) es duqué a terme l'actual carretera del Puig i s'urbanitzà l'avinguda d'Es Dau; en temps del batle Gaspar Oliver Barceló (1959-74) s'edificà l'actual casa de la vila, s'asfaltaren gairebé tots els carrers i s'instal·là el clavegueram. I posteriorment ja arribam al recent temps de la democràcia en el transcurs de la qual igualment els batles i regidors s'han afanyat per erigir un Montuïri més modern, amb més serveis, més dotat d'infraestructures, amb les millores conegudes per tothom.

En definitiva, els 23 batles (d'ells 4 provisionals, ja que el seu mandat no ha arribat a mig any) i els prop de 300 regidors que han portat el timó del poble en el transcurs del segle XX, són, sense distincions d'ideologia, per un igual, dignes de ser recordats i mereixedors del reconeixement dels montuïrers, cosa que aquí i ara feim.

O. ARBONA

DOS DITS DE SENY

INNOCENTS

De molta gent és sabut que el 28 de desembre es commemora la matança de tots els infants menors de 2 anys i ordenada pel rei Herodes a Betlem i el seu entorn arran de la notícia del naixement del Messies, considerat aleshores rei del jueus; data propera al dia que va néixer Jesús, escollida per recordar aquella multitud de criatures innocents que perden la vida.

Ara bé, antigament la data del 28 de desembre no sols servia per evocar tan trist esdeveniment sinó també com a l'inici d'un període d'orgia i extralimitació; un dia en què començaven les "llibertats del desembre" i s'allargaven fins al 21 de gener per donar pas a les celebracions del carnaval.

Era un època de bromes, unes amb bona fe i altres amb mala intenció. I ja més recent, el dia dels Sants Innocents era en dia que a les esglésies tradicionalment s'admetien escolanets nous.

Possiblement, sense perdre el caràcter joïós d'aquesta data, s'ha conservat la tradició popular d'enganyar, fingir, dir mentides, fer bromes i també penjar "monoiots" a l'esquena d'algun innocent cada 28 de desembre.

El jovençans de Montuïri altre temps "obsequiaven" les joves amb presents estrafolaris o cantant o importunant en les cases de la jove objecte de desig o de menyspreu. Però darrerament aquest costum ha anat derivant en una nit de gresca amb molt de trull, renou, coets a balquena de la qual en són protagonistes aquells que es tenen per "quintos" pel fet d'haver nascut tots fa 18 anys. Una nit de soroll que conclou amb alguna endemesa amb un qüestionat "bon gust". Una altra manera més o manco "digna" de celebrar el dia cristià dels innocents, evocació d'una tragèdia.

SALOMÓ

Petits retalls de poesia

Diuen, i és cert, que els poetes han de llegir-se en la seva llengua original. Només així podem captar els matisos, els detalls que els mots allotgen en el seu interior. Però sovint, degut a les nostres limitacions, només podem recórrer a traduccions que amb freqüència eixalen les ales del poema.

Hem topat amb els versos de Czesław Miłosz, un poeta polonès que va rebre el Nobel el 1980. Intentam reproduir alguns fragments de la seva obra extrets de la versió castellana de Tusquets (1984).

En aquests versos hi trobam alguns temes universals com són el

valor de la senzillesa, d'allò diminut que, si volem, pot acontentar-nos. No és ingenuïtat sinó la descoberta d'una saviesa desapercebuda. Observau els tres versos finals del poema "Res més": *Quant es pot aconseguir? Res, tan sols la bellesa. / Han de bastar-nos llavors, la flor del cirerer/ I els crisantems i la lluna plena.*

O la predilecció pel silenci al poema "Retrat grec": *"De les coses vistes, guard silenci, / El deure de qui sap que el cor de l'home/ Aguanta més que la paraula..."*

El silenci és un violí que sona quan l'ànima es prepara per a rebre'l.

En el poema "Encontre" el poeta reconeix la fugacitat de l'existència. La poesia és només una petita lluita per salvar de l'oblit allò que passa. El poeta no és més que un humil servent de la memòria. Fixau-vos en aquests versos: *"I de sobte una llebre va creuar el nostre camí/ i un de nosaltres la va assenyalar amb la mà / Això va succeir fa anys . Avui ja no són vius/ ni la llebre ni qui la va assenyalar/ on són, amor meu, on van..."*

O el poeta que cerca l'espiritualitat des del respecte i la tolerància: *"Si el grec troba Déu/ en l'art de Fidies, /l'egipci/ en el culte retuts als animals,/ no em disgusta la seva discòrdia; / només que sapin/només que estimin /tan sols que no oblidin."*

Un poeta que va viure el drama de l'Holocaust i de la invasió de Polònia. No va ser aliè al sofriment de la seva època i el va combatre amb la força modesta però universal de la poesia. Sabia que sempre podem "començar de bell nou" o incorporar un "m'esforçaré" per superar les dificultats que es presentin.

LLUÍS SERVERA SITJAR

BIP Super Montuïri
supermercados Extens assortit

Gran varietat de productes d'alimentació

Peix congelat • Carnisseria • Xarcuteria

Panaderia • Fruita i verdura • Begudes • Neteja

I TOTA LA NOVA GAMMA DE "LEADER PRICE"

Av/ Es Dau, s/n

Tlf. 971 64 67 60

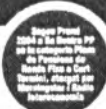
Montuïri

Montuïri

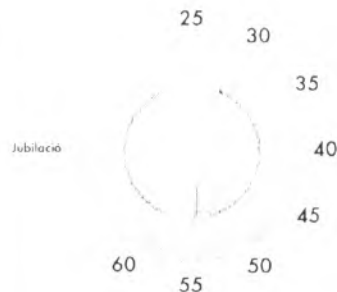

971 646 460

Bar Can Pieres

Programa el teu futur

- PLA DE PREVISIÓ ASSEGURAT
- PLA DE PENSIONS GARANTIT
- PLANS DE PENSIONS "SA NOSTRA"

"SA NOSTRA"
CAIXA DE BALEARS

SALUT

Artrosi de cadera - i IV

Mesures generals

Aquest mes acabam el cicle sobre l'artrosi de cadera parlant de les mesures generals que convé que observin els qui en pateixen.

- Les persones obeses, o sia excessivament grasses, han de normalitzar el seu pes a fi de disminuir la sobrecàrrega articular.

- No han de realitzar caminades llargues o carreres com exercici físic. Fer natació.

- Evitar escales i terrenys en mal estat.

- Romandre asseguts millor que drets.

- Asseure's sempre a una cadira alta; evitar tot quan sia possible els sofàs baixos.

- Prevenir agnollar-se o posar-se acotat o a la gazoneta.

- Realitzar períodes de descans matins i horabaixes per espai de 30 a 60 minuts.

- És aconsellable que el pacient

s'ajegui boca abaix durant 30 minuts, dues vagades al dia a fi d'evitar la contractura o sia la contracció permanent del múscles en flexionar la cadera.

- Evitar l'ús de coixins davall els genolls.

- No s'ha d'oblidar de parlar de tant en tant del problema amb el seu metge. Ell ens recolzarà i recomanarà la millor solució per a la malaltia.

- Calor -sec o humit, és igual aplicat durant 15 o 20 minuts. Alleugera el dolor, disminueix la rigidesa i la contractura articular. En certes ocasions, en haver-hi un brot agut inflamatori, el fred pot estar recomanat.

- Dur a terme exercicis per enfortir la musculatura i per mantenir el moviment: són una gran ajuda.

- Els exercicis de "cuadriceps" són fonamentals. El múscle "cuadriceps" és el que està davant la cuixa i s'in-

sereix a la tibia. Asseure's al llit (que sigui alt) o a una taula. Col·locar damunt el peu un pes de 2 a 3 quilos. Sense separar la cuixa del llit o de la taula, aixecar la cama 25 o 30 vegades, matí i tarda.

- Es poden fer exercicis de bicicleta, més indicats que en l'artrosi de genoll.

- Usar el gaiato o les crosses, si és necessari. Són una gran ajuda.

- Operar-se quan el dolor sigui molt intens, que no millori o ja no calmi amb res i quan el desplaçar-se sia del tot difícil.

Els resultats són excel·lents.

MIQUEL LLABRÉS

BREU

Ja tenim servei de pediatria

La pediatra Dra. Francisca Oliver acompanyada d'una infermera ret visita des del passat 18 de novembre. La consulta és els dijous de les 3'15h a les 5'15h de l'horabaixa i es pot sol·licitar hora al Consultori. D'aquesta manera els 254 nins montuïrers d'entre 0 i 14 anys no hauran d'anar al PAC de Vilafranca. El nostre Centre Sanitari des d'ara disposa de 2 metges d'atenció primària, 1 pediatra, 2 ATS i 1 auxiliar administratiu.

veterinaris
m o n t u ï r i

Camí de Ca'n Tamos, s/n

07230 - Montuïri

Tel./Fax: 971 64 66 49

clivetmontuiri@airtel.net

Clínica Veterinària

- ☐ medecina general
- ☐ vacunacions
- ☐ cirurgia
- ☐ raig X
- ☐ ecografia
- ☐ animals exòtics
- ☐ perruqueria
- ☐

CONCERTAU HORA

Els 10 fets que més han destacat el 2004

Neix el MAC juvenil

Amb la intenció de promoure activitats culturals entre la joventut montuïrera i a la vegada donar sortida a les seves inquietuds, a principis d'any va néixer el MAC juvenil. Com a veu de l'Associació han publicat dos números de la revista "MAC de Torrent", un pel gener i l'altre a l'agost.

Constitució d'Associació de dones

El 23 de gener es va constituir en assemblea l'"Associació de Dones Montuïreres d'Acció Social i Familiar", la qual posteriorment fou legalitzada. Actualment està integrada per unes 60 dones i duen a terme activitats pròpies. El 7 d'octubre es féu la presentació oficial.

Esteve Barceló, campió

En el campionat d'Espanya de Perdiu amb Reclam celebrat el 28 i

29 de febrer a Reolid (Albacete), Esteve Barceló Cerdà va assolir el 1r lloc. És l'únic mallorquí vencedor nacional d'aquesta especialitat.

Creació del Voluntariat de Protecció Civil

Després d'una sèrie de conferències i d'un curset preparatori celebrat el juny passat, es va crear a Montuïri el Cos de Voluntaris de Protecció Civil. En Bernat Fiol Garau, de Son Ribes, n'és el cap.

Desdoblament de la carretera

Dia 11 de juny començaren oficialment les obres de desdoblament de la carretera Palma-Manacor. A l'acabament d'any es pot veure el moviment de terres devers Es Revolt on s'hi construirà la rotonda d'accés a Montuïri.

Marga Pocoví, guanyadora

Després de tota una sèrie de càstings i un bon grapat de gales a diferents localitats illenques, la nit del 25 al 26 de setembre se celebrà la final a la plaça de toros de Palma on Margalida Pocoví Linares fou proclamada guanyadora de la primera edició del "Camí de l'Èxit".

Any Pere Capellà

Montuïri va voler retre homenatge a Pere Capellà amb motiu dels 50 anys de la seva mort i del nomenament de fill adoptiu. Bona Pau a l'abril va presentar el llibre "Vida i obra de Pere Capellà Roca "Mingo Revulgo", el Patronat de Música, dues conferències i una taula rodona (aquesta ja serà per aquest gener), i la representació de dues obres teatrals, el passat desembre, una promoguda per l'Ajuntament i l'altra per la Universitat.

Visita de pediatria

Després d'anys de demanar-ho, a partir del 18 de novembre Montuïri disposa del servei de pediatria un

pic per setmana, per atendre nins fins a 14 anys.

Presentació de 6 llibres

En el transcurs d'aquest any a Montuïri s'han presentat sis llibres: "Vida i obra de Pere Capellà Roca", recull del contes guanyadors del XII Concurs de Conte Curt "Antoni Gomila", "Devocional", "Nous escrits d'un pagès", "Els caires de la claror" i "Història de la Societat de Caçadors i la Fira de Sa Perdiu".

Homenatge als ajuntaments democràtics

Dia 6 de desembre a la Sala Mariana es retia homenatge als integrants dels diferents consistoris que han regit Montuïri durant els darrers 25 anys de democràcia. Parlaren 4 batles i, en conjunt, fou un acte lluit i simpàtic.

Altres esdeveniments

Molts altres esdeveniments han ocorregut a Montuïri durant l'any 2004 a més dels 10 ressenyats, que consideram de manco relleu, com són la instal·lació d'un reumatòlog, el Dr. Llabrés, a partir del primer de febrer; el nomenament del Pare Martorell com a Batle del Puig; la reelecció de Bartomeu Mas Arbona, el 29 de maig, com a Jutge de Pau; l'acord, el juliol, de la construcció d'un ecomuseu en el Molinar; la nombrosa participació a les eleccions generals (14 de març) i a les europees (13 de juny); la firma (15 de setembre) de la cessió dels terrenys per a la construcció d'una residència per a persones assistides; l'obertura (o reobertura) d'alguns establiments, com l'hamburgueseria "Sami", el cafè de "Can Xorri", el restaurant "Es Molí d'en Perons" i el cafè "Es Pou Nou"; les gestions per a la constitució d'una associació d'empresaris i comerciants; i l'inici de les activitats del Fòrum Ciutadà (16 de desembre).

O. ARBONA

CEPSA

E.S.

SES JARDINES

CTRA.MANACOR,KM.29,3

07230-MONTUIRI

TELF.971646146

S'ha dit que...

La il·luminació nadalenca agrada a molts però es considera un malgastament que durant tota la nit de cada dia estigui encesa. Sobren vuit o més hores diàries.

Encara n'hi ha que pretenen que els altres observin els senyals de circulació i ells els vulnerin quan els convé.

És una llàstima que sia tan difícil aparcar a plaça. Qualcú deixa d'anar-hi perquè considera que és un desprestigi dirigir-s'hi a peu. On hem arribat!

Les innocentades dels que es diuen "quintos" encara són alabades per qualcú i subvencionades pels doblers de tots; i si no per dur-les a terme, almanco per fer desaparèixer les seves "reliquies".

Tot el poble va comentar la feta: Un mort guanyà la panera nadalenca que es rifava a Can Pieres. Abans del trist desenllaç en Pere havia comprat el número que l'havia de guanyar, bitllet que després fou trobat dins la seva cartera per la seva

viuda.

No hi cabia de satisfacció el padri el nin de 8 anys, Josep Carles Jaume Sampol després que el 25 de novembre passat fos investit "puericultor" de Sant Francesc. No sorprengué; en ve de saga. Segur!

Tant d'èxit va tenir la reposició de l'obra "L'amo de Son Magraner" que a la Sala Mariana no hi va caber tot-hom que volgué. I alerta que a la reposició del proper dia 8 de gener la gent també s'hi aboqui.

Fou de lamentar que molts de montuïrers no sabessin que dia 10 de desembre a plaça poguessin gaudir de fum, caliu, mateixes, mesclat i torradissa i molt més, com és ara, reconeixement de mèrits. A més d'ésser una recuperació del nostre patrimoni cultural també ho fou de la menjua.

Sembla que el desdoblament de la carrera es convertirà en autovia i provocarà un pèrdua d'un 8.000 m2 devers es Creuers, superfície que es vol recuperar mitjançant la requalificació de terrenys devers el magatzem d'en Verger.

La gent està molt molesta per l'elevat preu de les factures de l'aigua, tant que un grapat de veïns pensen reclamar seriosament.

Era ben necessari que l'Ajuntament devallàs la taxa per abocar les deixalles al punt verd. Devora s'amarador de la carretera de Pina ja se'n tornaven veure moltes.

Alguns metges substituïts de la Seguretat Social ni parlen el mallorquí i l'entenien molt poc: un greu inconvenient per a la gent molt major. (Convendria posar intèrprets o traductors?) Què passarà si a un li donen una recepta equivocada... que ja s'ha donat el cas?

Han tornat circular remors de robatoris a casetes de camp. D'una se'n dugueren arades i un carretó i de l'altra els doblers de la venda dels pocs i un motor de treure aigua.

singulars

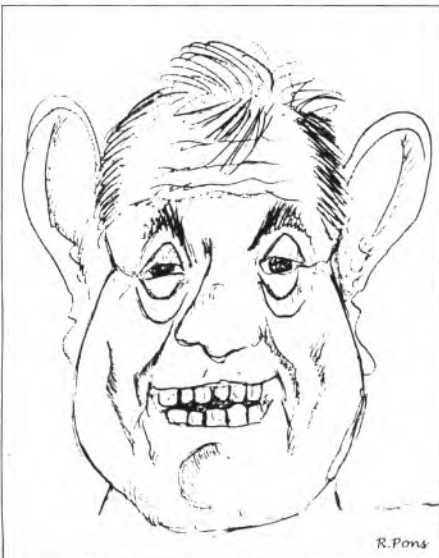

Tòfol Massanet, fill de glosador

S'ha alabat el fet que a la carrera de Montuïri a Lloret s'hagin eliminat dues corbes. Així hi haurà una millor circulació.

EN XERRIM

singulars

N'Atanasi, de Mula a Montuïri

Ortopèdia MANACOR

Àngel
Ascaso
García

TÈCNIC
ORTOPÈDIC

Plaça Rector Rubí, 3
Tlf. 971 552 614
Fax 971 462036
07500 Manacor

L'AJUNTAMENT INFORMA

Resum de l'acta de la sessió plenària ordinària de 7 de desembre de 2004

Comunicacions de batlia

Es donà compte de la subvenció de 1.622.733 € per a l'Ecomuseu del Molinar i de l'adquisició dels terrenys destinats a la seva ubicació; de la signatura del conveni per a la cessió de terrenys per a la construcció de la residència per a persones assistides; de les convocatòries de diferents sessions de la Mancomunitat del Pla de Mallorca, de l'AMIB, del Consorci d'Aigües del Pla de Mallorca, del Consorci d'Informàtica i de la designació de cap, secretari i altres càrrecs de l'Agrupació de Voluntaris de Protecció Civil de Montuïri.

Modificació puntual de les NN SS de plantejament

Pere unanimitat s'acordà aprovar la documentació de compliment de les prescripcions imposades per la Comissió Insular d'ordenació territorial, urbanisme i patrimoni artístic del Consell de Mallorca, en l'acord d'aprovació definitiva de Modificació puntual de la Normes Subsidiàries de Montuïri (redactades pels arquitectes Josep Mª Mayol Comas i Antoni Ramis Ramos) i Estudi d'impacte ambiental (redactat per Àngel Mª Pomar) per a la classificació d'un sector industrial, comercial i de serveis situat a l'accés PM-321 de la Ctra. Palma-Manacor (C-715) que serveix d'enllaç amb el nucli urbà de Montuïri.

Ordenança fiscal reguladora del servei d'activitats i documents administratius

Per 6 vots a favor (PP) i 3 abstencions (PSM) s'acordà aprovar inicialment la modificació de l'ordenança fiscal reguladora de les taxes per a la prestació del servei d'expedició de documents administratius.

Ordenança fiscal reguladora de l'impost de vehicles de tracció mecànica

Per 6 vots a favor (PP) i 3 abstencions (PSM) s'acordà aprovar inicialment la modificació de l'ordenança fiscal reguladora de l'impost de vehicles de tracció mecànica.

Campanya de millora medi ambiental a Montuïri

Per unanimitat s'acordà aprovar inicialment

1r. Rebaixa a la taxa del Parc Verd.- Modificació de l'ordenança fiscal reguladora de la taxa del Parc Verd de Montuïri mitjançant la rebaixa de la taxa per dipòsit de materials de construcció, xatarra fèrrica, fusta, mobles, poda o similars.

Actual

0'17€ 1 kg. o fracció

Modificació acordada

2'00€ 1 kg. a 100 kg.

3'00€ +100 kg. a 200 kg.

4'00€ +200 kg. a 300 kg.

0'10€ per kg. de +300 kg.

2n. Conveni amb l'Associació de Caçadors.- Signar conveni de col·laboració entre l'Ajuntament i l'Associació de Caçadors per als serveis de vigilància medi ambiental mitjançant guarda rural.

3r. Campanya 400 poals de fems ecològics.- Dur a terme una campanya de sensibilització per a la correcta gestió dels residus sòlids urbans domiciliaris mitjançant informació i publicitat al públic, repartiment gratuït de 400 poals de fems ecològics per totes les cases de Montuïri per fomentar la correcta gestió dels residus per part dels nostres usuaris.

4t. Campanya informativa a zones rústiques.- Realitzar una campanya informativa a les zones rurals de Montuïri mitjançant cartells o avisos d'informació que es col·locaran als contenidors de recollida de residus de les zones rústiques de Montuïri.

Moció sobre vols i desplaçaments entre les Illes Balears i entre les illes i la Península

Per unanimitat s'acordà exigir al Ministeri de Foment l'ampliació el nombre de freqüències dels vols entre les illes exigint que l'últim vol no sigui en cap cas abans de les 21 hores; garantir que els preus del bitlles no superin els 58€, declaració de servei públic entre la Illes i la Península i donar compte d'aquest acord als presidents dels governs

d'Espanya, de les Illes i dels Consells insulars de Mallorca, Menorca i Eivissa i Formentera.

Conveni de col·laboració entre la Conselleria d'Economia i l'AMIB, per a l'eficàcia el registre de contractista

Per unanimitat s'acordà adherir l'Ajuntament de Montuïri al conveni de col·laboració entre la Conselleria d'Economia, Hisenda i Innovació de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears i l'Associació de Municipis de les Illes Balears (AMIB) per a l'extensió de l'eficàcia del registre de contractistes a les Illes Balears.

Patronat de Música

Per unanimitat s'acordà declarar públicament el suport i recolzament d'aquest Ajuntament al Patronat de Música de Montuïri en la gestió pública del servei municipal d'Escola de Música i manifestar la nostra satisfacció per la correcta gestió realitzada del servei públic, per la contribució a la vida cultural i musical del nostre poble i ratificar la nostra voluntat de seguir recolzant econòmicament i socialment dit Patronat.

Moció per via d'urgència

Essent que el Consorci per a la gestió del projecte "Ecomuseu del Molinar" s'ha de constituir abans del termini de tres mesos, per 6 vots a favor (PP) i 3 abstencions (PSM) s'acordà constituir el Consorci "Pla D" entre la Conselleria de Turisme del Govern de les Illes Balears i l'Ajuntament de Montuïri per a la gestió de l'execució de les activitats subvencionades per a pal·liar l'estacionalitat turística, així com d'altres que puguin ser subvencionades pel Govern de les Illes Balears en relació al municipi de Montuïri; aprovar el conveni de col·laboració i aprovar els estatuts que regiran el Consorci per a la gestió i execució del projecte "Ecomuseu El Molinar" subvencionat amb 1.622.733 € per la Conselleria de Turisme.

La Banda de Música i els Xeremiers donaren un caire festiu a l'homenatge als batles i regidors de la democràcia

Fins i tot de dia la plaça i els carrers cèntrics han gaudit de la il·luminació nadalenca

La policia local rebé un vistós cotxe Xsara Picasso amb motor dièsel

El Teatre de Pere Capellà

Amb aquest títol dia 2 de desembre Mª Magdalena Alomar va pronunciar una conferència entorn al teatre de Pere Capellà, una exposició que va captar l'interès dels assistents, en particular per tan documentada i il·lustrada com la va exposar.

d'un pagès", per Jaume Casasnovas. I tot seguit el de Joan Socias Fiol, "Sa Societat. Història de la Societat de Caçadors i de la Fira i Mostra de sa Perdiu", pel Director General de Caça del Govern Balear.

"Sa Fira"

Dia 5 es va celebrar tal com estava programat, "Sa Fira". A més de les autoritats locals hi assistiren el President del Parlament, la

(Continua a la pàgina següent)

Reestrena de "L'Amo de Son Magraner"

Dia 3 vespre es reestrenava l'obra de Pere Capellà, "L'Amo de Son Magraner". Des d'una setmana abans les entrades estaven esgotades, ja que es preveia un èxit segur, com així fou. Els actors, meravellosos. Fou dirigida per Martí Ferrer.

Presentació de tres llibres

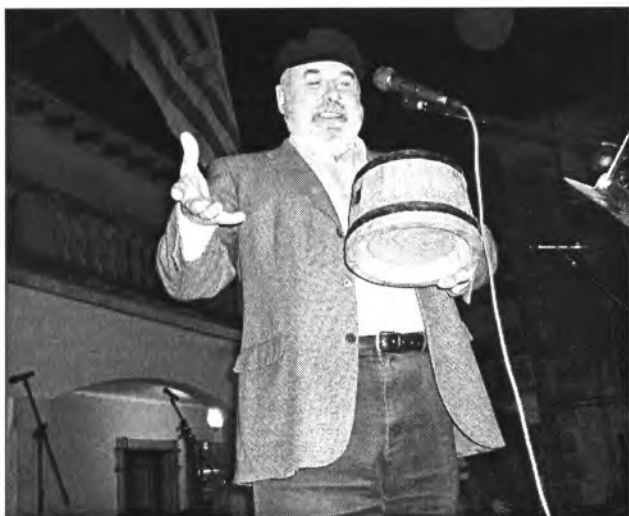
Dies abans de Sa Fira es varen presentar tres llibres de tres montuïrers. Dia 3 Lluís Servera ens oferia "Els caires de la claror", presentat per Joan Miralles i Monserrat. Dia 4 el de Melcion Nicolau, "Nous escrits

ADROGUERIA I ELECTRODOMÈSTICS

DE PLAÇA

Telf. 971 64 62 50 • MONTUÏRI

Comprant a la vila feim poble

Antoni Rei va rebre una barcella en reconeixement dels mèrits per a la recuperació del patrimoni cultural. Les altres fotos reproduïxen tres moments de la presentació dels llibres de Lluís Servera, Sion Nicolau i Gaspar Socías

(Ve de la pàgina anterior)

Consellera de Salut i el Conseller de Medi Ambient del Consell Insular, Miquel Àngel Borràs. A les pàgines centrals hi abocam detallada informació gràfica.

Homenatge als batles i regidors de la democràcia

Per commemorar el 25è aniversari d'Ajuntaments democràtics, dia 6 a la Sala Mariana es va retre homenatge als batles i regidors de Montuïri que han exercit durant el

darrer quart de segle. Després que Onofre Arbona, director de Bona Pau, presentàs l'acte, parlaren els 4 batles presents, Francesc Trobat, Miquel Cardell, Joan Miralles i Gabriel Matas. No era a Mallorca Joan A. Ramonell. A cada un se li entregà diploma i escut de Montuïri i tots -batles i regidors- participaren en un dinar de companyonia.

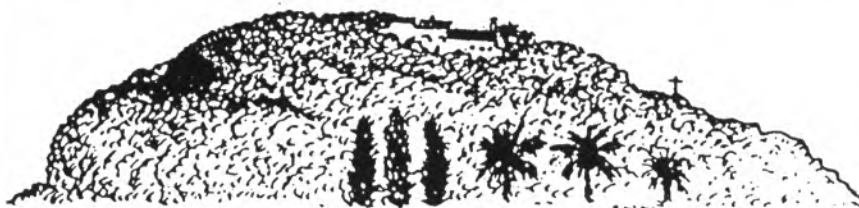
Contacontes

Dia 9 de desembre, organitzat per la Biblioteca Municipal, Jaume Barceló, als baixos de l'Ajuntament, contà als nins *Es Fraret*, *Sa Rateta*, *Els cinc animals*, cançons, jocs dansats i gesticulats... en un horabaixa molts agradós i entretingut

Trobada de xeremiers

La nit de dia 10, plaça fou el marc ideal per celebrar una trobada de xeremiers organitzat per L'Obreria de Sant Marc. Participaren S'Estol des Gericó (Felanitx), Escola de Sa Ximbomba (Sa Pobla), Revetlers

Restaurant PUIG DE SANT MIQUEL

**Cuina mallorquina
Forn de llenya**

Ctra. de Manacor, km. 31 • Tlf. 64 63 14 • Montuïri

A l'esquerra, l'exposició de brodats de la gent Gran i a la dreta, la de Persones Majors, amb motiu de Sa Fira

(sonadors i cantadors de mateixes de Llevant), cantadors, sonadors, balladors de la vila i de tot vent. Al final es reté un present a Antoni Mateu "Rei" com a reconeixement de mèrits que han fet possible la recuperació del nostre patrimoni cultural, particularment com a continuador de la tasca —amb els cossiers— de l'amo en Joan Grimalt "Niu".

"Val més un dit en es front", de Pere Capellà

A la Sala Mariana, dia 17, un grup d'estudiants de magisteri de la UIB va oferir l'obra teatral de Pere Capellà "Val més un dit en es front", exactament als 50 anys de la seva mort. Una representació que va divertir el públic i que fou presentada per Biel Majoral i dirigida per Antoni Artigues, ambdós professors de la UIB.

Nou cotxe per a la policia municipal

El passat 21 de desembre la Conselleria d'Interior va lliurar per a la policia local de Montuïri, entre la d'altres 42 pobles, un cotxe monovolum de la marca Xsara Picasso amb motor dièsel 1.6 de 16 vàlvules amb una vistosa carrosseria exterior amb els colors de la bandera de la Comunitat Autònoma i l'escut de Montuïri.

Matines de Nadal

Un altre any amb l'església plena de gom a gom la nit de matines suposà l'inici de les celebracions nadal·lenques i que, com aquests darrers anys, els nins en foren protagonistes en representació del poble. La

Sibil·la fou cantada per Emília Coronado González; l'Àngel, per Aina Roig Roca i el Sermó de la Calenda fou pronunciat per Joana Manera Cerdà i Francesc Aloy Oliver.

El dia dels innocents

Des de la nit del 27 fins a primeres hores del 28 un gran soroll de coets i trons inundaren el cel de Montuïri, obra dels "quintos" nascuts el 1986. Una broma que va acabar la matinal del 28 amb un cotxe sense rodes en mig de plaça i algunes ramelleres nadal·lenques allà enmig.

Municipal que cessa

El 31 de desembre fou el darrer dia que Gabriel Ramonell Miralles, qui per espai dels darrers 12 anys ha exercit de policia municipal a Montuïri, ha prestat els serveis a la vila. A partir de l'1 de gener exercirà aquesta tasca a Campos, per haver obtingut plaça allà.

3ª Edat

Dinar de final d'any

Dia 12 un bon grapat de components de l'Associació de Persones Majors de Montuïri juntament amb la d'altres pobles de l'illa es reuniren al restaurant Binicomprat per celebrar el dinar de final d'any, àpat que naturalment va satisfer els assistents.

La genòmica al segle XXI

A fi d'aprofitar la informació genòmica (estudi dels fenòmens de l'herència) amb l'objecte de millorar la qualitat de vida de la humanitat a la terra, el Dr. Rafel Bosch

Zaragoza, professor de microbiologia, dia 30, a l'Ajuntament, va oferir una il·lustrada conferència organitzada per la Biblioteca Municipal.

Nit de cap d'any

Les tradicionals "platillades" a les 12 de la nit de dia 31 de desembre donaven per acabat el 2004 i pas al 2005. A plaça, molts de montuïrers ho celebraren menjant els 12 grans de raïm i bevent cava a balquena.

ORTOPÈDIA

C.Φ.P.

CENTRE ORTOPÈDIC PALMA

- Ajudes tècniques
Cadires de rodes, llits sanitaris,
grues, caminadors...
- Plantilles a mida
- Òrtesi i pròtesi
- Ortopèdia esportiva
- Departament de mastectomia

C/Reina Esclaramunda, 4 - 07003 Palma

Tel.: 971 717 933

Tomeu Rigo Ribas, un jove fuster

Ha vist complida la seva il·lusió d'instal·lar una fusteria pel seu compte a Montuïri

En Tomeu Rigo Ribas, de "Can Muix", és un jove de 28 anys que amb força i afany a muntat el seu propi negoci de fusteria. És casat i té una filla preciosa. Les seves aficions són anar per fora vila i caçar.

– Quants d'anys fa que fas de fuster ?

– Del 91, és a dir, fa 13 anys que toc fusta de prop.

– On començares ?

– Primer amb un fuster de Sant Joan, després vaig continuar amb un de Porreres i desde fa 4 anys em vaig instal·lar a Montuïri.

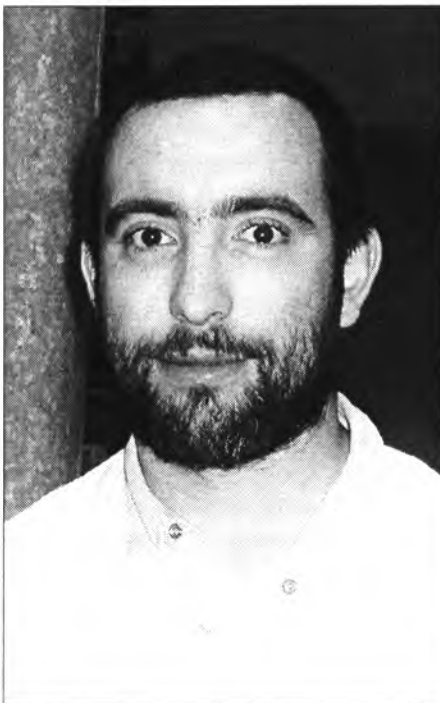
– Per què decidires muntar una fusteria a Montuïri?

– La meua il·lusió quan vaig començar era tenir una fusteria al meu poble, i tot d'una que vaig poder econòmicament i professionalment ho vaig fer. Vaig trobar aquest local del carrer mestre Josep Porcel per llogar i no m'ho vaig pensar més.

– En quins moments et poden trobar a la fusteria ?

– L'horari de feina és de 8 a 13h, menys l'hora del berenar i l'horabaixa de 14'30 a les 19'30 h. Si no hi som em poden telefonar.

– Treballes tot sol o tens empleats?

– Ara faig feina tot sol però abans tenia com a empleats el meu germà i un jove de Ses Salines.

– Quin és el procés de feina quan un client et ve a veure ?

– Primer parlem del que vol o necessita, li don el meu consell del que faria jo, ja que normalment no ho tenen massa clar. Després quedam per anar a prendre mides i una vegada que jo he pres nota començ la

feina a la fusteria.

– Dins aquesta professió què és el més difícil ?

– Sense dubte el més difícil és aprendre bé la professió. Consider que primer és important tenir un bon mestre i fer feina amb ell perquè t'ensenyi la realitat d'aquesta feina.

– En el tema de la fusta hi ha moltes possibilitats, quina és la teua feina?

– Jo faig de tot: portes, vidrieres, persianes, vestidors, armaris, i mobles a mida. També he fet espines de peix, teulades... tot quan em demanem.

– Però, què és el que té més demanda?

– Evidentment, portes i persianes.

– Trobes que són suficients els fusters que hi ha a la vila?

– Home, només n'hi ha dos; no són suficients perquè hi ha molta demanda, però així i tot anam a poble extern (Cala d'Or, Santanyí...) i també vénen fusters d'altres pobles.

– Quines són les eines i màquines que tens i que sols utilitzar?

– Les empr totes, aquí tenc un sinfí, un tupí, cepilla, regruixadora, persianera, inglatadora, s'esquadradora... eines i màquines que serveixen per serrar, allisar, donar forma, fer forats, pulir...

– Quins tipus de fusta és la que sols utilitzar més ?

– Totes, encara que, per exemple, la teca de Birmania és la més cara i la que menys posa la gent. Evidentment, però, després hi ha una gamma de possibilitats molt àmplia com el nord, ubinga, sepi, vadi, nord vell (molt difícil de trobar)...

– Ara que està de moda el reciclar, què feis amb el serradís?

– De les màquines ja passa directament dins un sacs que després una empresa d'Ariany els ver a recollir per posar-lo a granges de porcellins. És a dir, en lloc de palla, es po-

PREFABRICATS

Manera

MATERIALS DE CONSTRUCCIÓ

FABRICACIÓ DE

BALUSTRADA I

BIGUES DE TAULO

IMITACIÓ FUSTA

Servei de transport propi per a tota l'illa

Magatzem i oficina

Ctra. Palma-Manacor, km. 28,5 • 07230 Montuïri (Mallorca)

Tlfs. magatzem: 971 64 67 44 • 971 64 60 95

Tlf. particular: 971 64 61 73

sa el serradís que eixuga més la humitat. També sé que hi ha llocs que tenen una màquina que ho transforma en xurros que serveixen per fer foc a la xemeneia.

– Hi ha joves com tu a Montuïri que han decidit tenir el seu propi negoci, trobes que són suficients?

– No són suficients perquè hi ha molta feina, però, pel poble que som, estam bé de serveis, fan una bona feina, i gairebé tots funcionen, encara que no hi ha massa gent jove que s'animi a posar-se pel seu compte i si n'hi ha és perquè ho ha heretat.

– Quins són els inconvenients de tenir el teu propi negoci?

– Primer la compra de les màquines perquè has de bestreure molts de diners, després el paperam que suposa posar-ho tot en regla. I això si no tens cap incident, ja que jo no fa molt vaig patir un accident i a causa d'ell vaig estar 4 mesos de baixa amb tot el que suposa tenir el negoci tancat, pagar i no cobrar. Quants ets l'amo no acabas mai, és molt diferent si només tens un horari que quan arribes a casa desconnectes i no tornes pensar amb la feina fins l'endemà.

– Vols afegir alguna cosa més?

– Estic content d'haver aconseguit fer realitat la meua il·lusió, i si necessitau alguna cosa ja sabeu on trobar-me.

ISABEL MAYOL MANERA
MARIA ANTÒNIA RIGO

BREU

Prohibició d'explosius

Després d'un llarg procés de reclamacions i queixes dels veïns, per una part, i d'intents per aconseguir el permís d'explotació, per altra, el Consell de Mallorca ha prohibit definitivament la utilització d'explosius per a l'extracció de grava a l'empresa propietària de la pedrera del Puig de Sant Miquel. Així s'acabarà la preocupació del tremolor i crulls de les cases d'aquell entorn.

En Tomeu treballa dins la seva pròpia fusteria

LAPIS

joies per a tots

- Taller propi artesanal
- Gran varietat de dissenys i preus
- Certificat de garantia i autenticitat

Obert 7 dies a la setmana, de 9,00 a 19,00 h.

Ctra. Palma - Manacor, Km 28 • 07230 Montuïri, Illes Balears
Tlf. 971 16 16 00 • Fax 971 64 64 27 • www.lapis.com.tr • palma@lapis.com.tr

Sa Societat

Història de la Societat de Caçadors i de la Fira i mostra de sa Perdiu

de Joan Socias Fiol

En la nostra societat, de deu pics, nou esperam a fer els homenatges o a publicar la història d'un determinat col·lectiu o entitat quan els seus protagonistes ja han mort. És per això que quan des de la Societat de Caçadors de Montuïri em van proposar fer una publicació sobre la història de la Societat i la Fira i Mostra de sa Perdiu no m'ho vaig pensar dos cops: la majoria dels seus protagonistes són vius, i aquesta era una bona oportunitat per deixar constància d'una part de la història del nostre poble.

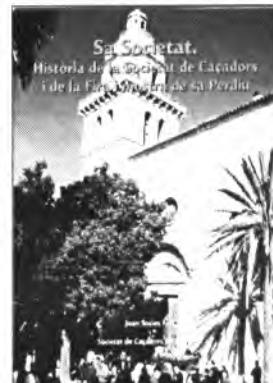
Però com diuen les primeres línies de la introducció del llibre: en cap cas es pretén de fer una anàlisi a fons de la caça a Montuïri, sinó que tan sols es vol deixar constància del naixement de la Societat de Caçadors i dels inicis i la creació de la Fira i Mostra de sa Perdiu, que alhora donà origen a la fira artesanal i ramadera.

Anem al començament. Amb les mans buides vaig anar al local de la Societat, on vaig tenir una agradable sorpresa en remenar el seu arxiu. Des del 1978 al 1989, si fa no fa, hi tenen registrat tot esdeveniment so-

cial que va passar a la vila i en el qual la Societat hi era convidada. Bona part d'aquesta joia arxivística es deu a Jaume Martorell "Terric", al qual des d'aquí vull donar un cop més les gràcies per la seva ajuda. Un pic situat i estudiat el material que allà tenia, vaig estructurar el llibre en dues grans àrees o temes: la Societat i la Fira.

Va ser llavors quan vaig anar a buscar altres fonts. Així, en el Diari de Mallorca del 22 de novembre del 1980 hi vaig trobar una interessant entrevista a alguns majors del poble que narraven alguns elements de la fira de la Mare de Déu dels missatges. La Gran Enciclopèdia de Mallorca, el Die Balearum de l'Arxiduc, la Bona Pau i els llibres Història i cultura popular de Joan Miralles i Monserrat. Passatges d'història s.XIII-XIX de Catalina Verger m'han servit per completar tot l'estudi. També m'he servit de llibres del món de la caça i de la perdiu amb reclam que fan referència a la nostra fira.

El primer gran apartat està dividit en dos blocs. A «La caça abans de la societat» hi ha referències a la

L'autor i la portada de la seva obra

caça a Montuïri que es remunten fins al 1420, quan caçaven cegues amb llaços per devers Mianes, i arriben fins al segle XX, quan ja s'utilitzava el cotxe per anar a caçar de nit. Al segon bloc, titulat «La Societat», hi veiem com la idea de quatre il·lusionats va prenent força fins a esdevenir una funció social del poble i per al poble. «Els garri-guers», «Miscel·lània» i «Els locals socials» acaben de formar la primera part del llibre.

En la segona àrea hi trobam l'apartat titulat «Sa Fira», amb l'explicació dels seus antecedents i una anàlisi any per any de la Fira i Mostra de sa perdiu que inclou les portades dels programes de cada any.

Així és a grans trets el llibre Sa Societat. Història de la Societat de Caçadors i de la Fira i Mostra de sa Perdiu. Si un vol saber quin any fou el que va guanyar la Fira Manolo Escobar pot trobar el llibre a l'estanc del carrer Major o a la llibreria Queló.

La funció principal del llibre, però, és la de reconèixer d'alguna manera la feina que van fer ara ja fa més de vint-i-cinc anys un grapat de joves per al bé del poble; feina que molts altres han anat seguint tant dins la Societat com amb la Fira de sa perdiu. És per això que vull dir que segurament seran molts els que es veuran reflectits en les pàgines del llibre, i tal vegada altres que no han sortit en els papers hi han fet més feina que ningú. Per a tots ells gràcies per fer de la Societat i de la Fira de sa perdiu una eina fonamental dins el dia a dia del nostre poble.

JOAN SOCIAS FIOI

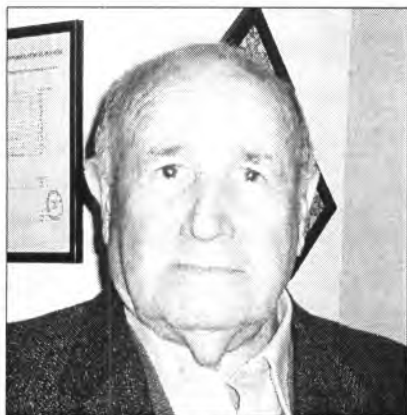

Restaurant Es Molí d'en Perons

Menú dies laborables • Cuina internacional • Parrilla

(Dimecres, tancat)

C/ Es Molinar, 51 • Tel. 971 64 65 08 • 07230 Montuïri

↑ En Martí de Son Coll se sentí molt emocionat. Al final, els actors sortiren a l'escenari on reberen el reconeixement del públic →

"L'amo de Son Magraner", un éxit d'interpretació i de públic

L'obra de Pere Capellà fou dirigida per Martí Ferrer

L'any que hem acabat es commemorava el 50è aniversari de la mort de l'escriptor Pere Capellà, per aquest motiu aquest 2004 s'organitzaren distints actes entre ells, dins el programa de la Fira de Sa Perdiu, una representació de la seva obra, "L'amo de Son Magraner", dirigida per Martí Ferrer Sampol.

En Martí "de Son Coll" va néixer dia 4 de novembre de l'any 1925, per tant té 79 anys, fou empleat i ara és jubilat de GESA. Es va casar amb na Sebastiana Ribas Cerdà, amb la qual va tenir 5 fills: na Tana, na Cati, en Martí, en Tomeu i en Guillem. Les seves aficions són el teatre i el cant.

Arrel de la petició d'un grup de persones, en Martí es va tornar engrescar a dirigir aquesta obra, ja que feia 30 anys que quasibé amb els mateixos actors l'havia representada, únicament han canviat tres artistes.

Ens conta que l'any 1962 ell només va fer el repartiment dels papers, que n'Honorat va seguir els assajos, però que els va acabar el metge de Meià.

"Tot i que hem assajat poc, que la gent tenia molts d'inconvenients per assistir-hi i que només s'ha fet un assaig general", considera que va anar prou bé. A més d'això s'han afegit durant aquest temps les obres de la Sala Mariana que també els han creat preocupacions i algun constipat.

Es va sentir molt emocionat quan els seus actors li varen retre l'homenatge, la seva dona n'era còmplice i ell no s'ho esperava mai, però s'ho mereixia, ja que des de ben petit es va iniciar en el món del teatre fent teresetes al col·legi de la Missió de Palma. Després durant els anys 40 en el seu temps lliure recorda que el seu germà i ell baixaven en bicicleta des de Son Coll per assajar encara

que fes fred, calor, vent o neu. I de nit tornaven a casa seva.

En la nostra xerrada recordava que amb l'excel·lent director de teatre, don Joan Oliver, el metge de Meià, va interpretar papers principals a diverses obres que es representaren en nombrosos teatres de l'illa.

Durant els anys 60 va començar la seva etapa com a director. Aleshores posaren en escena: "Un criat nou", "Don Ventura veranea" i "Esperant el metge".

En Martí confessa que el teatre ha estat la seva vida i li ha donat la vida, ha gaudit tant interpretant com dirigint, s'ha emocionat, ha plorat i ha rigut. Encara avui ens diu "si hi ha gent que vol fer teatre que vengui, que jo estic disposat a seguir fins que la gent m'ho demani".

ISABEL MAYOL I MANERA
MARIA ANTÒNIA RIGO

bar

Ca na Poeta

music

Carrer Major, 7 • Telf. 64 65 29 • Montuïri

Sa mostra de sa perdiu es va instal·lar en Es Dau

Plaça, carrers Major i Pujol eren int

Una fira renovac

Les autoritats presents el dia de la fira

La fira que oferia la plaça Major

Un dia bo. Una fira meravellosa. No podia ser d'altra manera en la commemoració del quart de segle d'existència. Un jornada on el sol del matí cridava a fira, encara que a l'horabaixa el cel no semblava tant rialler. Així i tot tant matí com tarda els carrers firals s'ompliren dels milers de montuïrers i externs que acudiren al nostre poble desitjosos de poder contemplar i gaudir de l'espectacle que sempre ofereix la fira.

Les exposicions, mostres i concursos; productes artesanals, millora de molts d'aspectes i més participació compaginaren que la diada oferís un aspecte especial. Semblava que no hi havia tanta gent, però era degut a l'ampliació dels llocs d'exposició i això feia que els que freqüentaven i recorrien les diferents mostres estiguessin més espaiats, manco aglomerats.

La novetat de la fira de

2004 haurà estat el canvi d'ubicació del concurs de la perdiu degut que l'espai dels graons ja resultàs petit i això feia que haguessin d'estar més apinyats, tant els participants com els espectadors. Per altra banda, tant el concurs de ca mè com el de ca rater també guanyaren en comoditat i fins i tot espectacularitat.

A plaça també poguérem observar un estand dedicat a l'associació de comerciants de la vila actualment en període de constitució. Tant en Toni Mayol (de l'adrogueria) com en Benet Rigo (de Can Pieres) ens ho anunciaven i es movien i captaven nous socis que poguessin nodrir la nova associació.

Les nombroses exposicions de productes i animals autòctons, la tasta de vi, la presentació de llibres, l'obra teatral, els balls i la torrada –perquè no?– completaren una fira que ja camina cap al segon quart de segle.

El mercat d'època, en Es Molinar

El molí de Can Nofre, restaurat

Els balls de bot, s'hi afegeixen

La prova d'atletisme reuneix multitud de participants

Una agradable tasta de vins

Els guanyadors del concurs de la pedrera amb els trofeus

La música típica dels flautistes i tamborers

Les campanes i el seu missatge

Ens presentàrem al director de **Bona Pau** amb una quartilla on ressenyàvem i comentàvem records d'infància i joventut. La meitat del text estava dedicat a les campanes del nostre temple parroquial que, dit sia de pas, des que les fan tocar mecànicament no expressen amb el seu so, actualment, el missatge que comunicaven amb tota claredat altre temps. El director després de mirar detingudament el breu article ens digué: "Sobre les campanes desitjaria un article més extens i exclusiu". Quan li diguérem que no teníem temps i que anàvem sobrats de feina contestà: "Bé, fé el que puguis, es tracta d'exposar tot el que signifiquen les campanes en la vida del nostre poble".

A vegades en un breu text s'encerta, explicant el que es preté. En el que havíem entregat, referint-nos a les campanes, hi havia un deix d'enyorança assenyalant el seu llenguatge

Les tres campanes allotjades en el campanar de l'església

ge harmoniós i expressiu; eren frases curtes i condensades on recordàvem certs tocs que avui no existeixen. No estam segurs reflexar-ho en el present treball.

No ens referirem a l'any que les varen fondre o que les muntaren al campanar, quin rector hi havia... etc. No. Ens centrarem en els diferents tocs de campana que hi havia fa uns 50 o 70 anys, bastants d'aquests tocs, com hem dit, han desaparegut. Intentarem exposar la seva missió i la seva influència no només en els avisos pels actes religiosos, sinó també en la vida laboral del poble.

Com si fossin uns sers vius, cada una de les campanes del nostre campanar tenien –tenen– un nom: "Na Maria" (sa grossa), "Na Vanrella" i "Sa Menuda", que era la més petita, com el seu nom indica. Hem de ressenyar-ne una altra, més petita que "Sa Menuda", situada damunt la sagristia, anunciava algunes misses dels diumenges el matí. El nom de "Na Maria" possiblement ve a rel d'una inscripció que du i que diu "Ave Maria". Nosaltres sempre l'hem sentida anomenar con Na Grossa, i tots els escolanets així l'anomenaven.

CAMPANADES

Certs tocs de campana importants dins la vida laboral del poble han deixat d'existir fa anys, com hem dit. Comencem pel primer toc: Molt de matinada –en l'hivern l'alba encara no apuntava– unes batallades compassades de "Na Grossa" durant mitja hora anunciaven la missa primera. A punt de començar aquesta els tocs s'espessien. Acabada la missa nou batallades vigoroses i espaiades en grups de tres, també de "Na Grossa", ho anunciaven. Era el primer toc de l'Àngelus. Solia fer fosca, encara. Els agricultors més feners preparaven els ormejos per partir al camp.

A les vuit del matí "Na Vanrella" i "Sa Menuda" voltejaven juntes tocant el que es deia l'ofici. Era gairebé una

Seguridad y Limpiezas, S.A.

Gremio de Albañiles, 14

Tlfs. 29 50 92 - 29 50 66 - 20 63 11

Pol. Son Castelló

07009 Palma de Mallorca

cridada a la mobilització general per anar a posar-se en feina. Molts d'agricultors, segons l'època o la feina que tenien, ja eren al camp; més bé era un senyal per als jornalers i menestrals. Dins el poble hi havia aleshores un moviment inusitat. Uns centenars de carros, nombroses bicicletes i gent a peu acudien a la feina. Al mateix temps un nombre elevat de nins i nines circulaven pels carrers cap als diferents centres d'ensenyament del poble. Eren uns moments plens de vida. Mitja hora més tard, un silenci, només romput pels ferrers i fusters, s'havia apoderat de la vila.

A les 12 del dia –hora solar– les batallades vives de "Na Maria" tornaven anunciar l'àngelus per segona vegada. Estàvem a la meitat del dia, era l'hora de deixar la feina per un cert temps i anar a dinar.

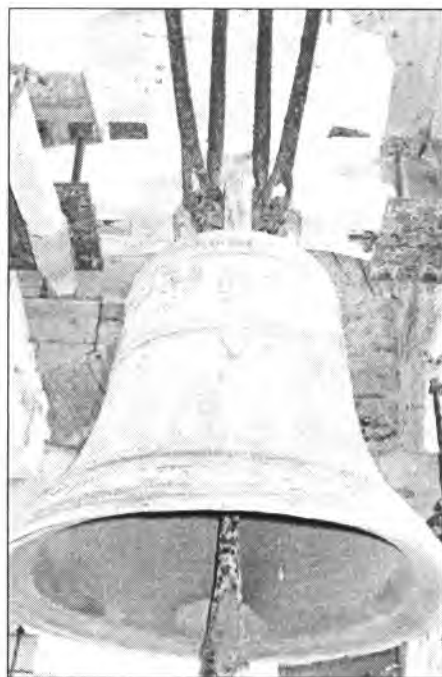
A les 13'30 si era hivern o a les 14 en l'estiu, una altra vegada "Na Vanrella" i "Sa Menuda" voltejaven juntes i escampaven al vent per tot el poble i més enllà del nostre terme el toc de vespres. Era l'hora de posar-se en feina per a la tasca de la tarda. Es repetia altra volta dins el poble quasi la mateixa activitat del matí a toc de l'ofici, responent a l'avís de les campanes. El poble, on el 80% era agricultor, retornava a les feines del camp si no havien quedat a dinar-hi. Poc temps després els nostres carrers quedaven de bell nou en silenci. Els cafès, d'on havien sortit nombrosos jornalers, quedaven buits, gairebé tots tancaven les portes fins l'horabaixet, quan començava la gent a tornar de la feina.

A la posta del sol i per tercera i darrera vegada es deixava sentir "Na Grossa" anunciant l'àngelus. Les seves batallades anunciaven el fi de la tasca, l'acabament de la jornada laboral. Als voltants del poble se sentia la remor característica del gran nombre de carros que entraven al poble. S'ha d'haver sentit i escoltat aquesta remor de les seves llantes de ferro i les cubes de les rodes per fer-se una idea d'aquest saluet que tansmetia pau a l'esperit; era tranquil·litzador.

Si estàvem dins la quaresma, damunt les 18 o les 19 hores "Sa Menuda" o "Na Vanrella" es cuidaven d'avisar als feels durant mitja hora, abans que els quaresmer pujàs a la trona.

ELS FUNERALS

El senyal pels funerals o avisant que hi havia un difunt l'hem viscut tots encara. No serà de més per a les futures generacions i perquè quedi constància saber com es tocava. El relat és una experiència personal que sempre hem recordat quan de nins en alguna ocasió pujàvem amb els escolanets damunt el campanar amb alguns amics de la mateixa edat. Primerament hi havia el toc solitari de "Sa Menuda" durant un curt temps; s'aturava. També en solitari començava "Na Vanrella" voltejant uns pocs moments, aturant-se després. I començava "Na Grossa", també sola, voltejant amb so i moviment majestuós, profund, enviant les seves notes sonores enfora, tant enfora que es perdia el seu so dins les garrigues del nostre entorn. S'afegien al seu toc "Na Vanrella" i "Sa Menuda". Ara eren les tres que ploraven a un mateix temps. Els escolanets –quatre o cinc– aferrats a les cordes feien volar les tres campanes. Han d'haver estat damunt el campanar en aquests moments experimentant aquest concert de metall per adonar-se de la seva magnitud. Era impressionant. Afegim-hi al mateix temps els cruixits alarmants de la jàsseres de fusta on descansen les campanes, amb el so viu, colpidor, espectacular d'aquestes i acompanyat pels crits dels petits escolanetes que es van donant ordres a crits un en l'altre. Nosaltres, amb els dits ta-

"Na Vanrella" és bona de manejar

pant-nos les orelles... De pel·lícula!

Això durant mitja hora amb breus descansos. Quan a la fi acaben de tocar es tracta d'aturar-les-. "Na Vanrella" i "Sa Menuda" són bones de dur al solc. "Na Grossa" és distint. Per silenciar-la es penjaven a la corda uns quants escolanets. Si només era un, l'impuls de la campana semblava un cavall desbocat en què el cavallista, rendes en mà, no pot dominar, és arrossegat. L'escolanet era també arrossegat uns metres amunt pujat de la corda, fins que aconseguia dominar-la. Un espectacle digne d'esser vist.

(Continua a la pàgina següent)

Hotel Rural Es Figueral Nou Es Pati de Montuïri

Restaurant

Diligent servei

Amb totes les comoditats

Acurada atenció al client

Servei de noces i banquets

Ctra. Montuïri - Sant Joan, Km. 0'7 • Tel.: 64 67 64 • Montuïri

(Ve de la pàgina anterior)

EL REPICAR

Hi havia també —encara hi és— el repicar alegre —a batallades— de "Na Vanrella" i "Sa Menuda" juntes, anunciant alguna festa o ofici solemne, especialment en la posada de bandera al campanar vuit dies abans de les festes de Sant Bartomeu. Durant la processó de l'encontre també encara repiquen fins al començament de l'ofici major.

Els diumenges i festes mitja hora abans de la missa que solia oficiar el rector a les 7 del matí, la petita campana situada damunt la sagristia avisava els feels. El seu so era viu i deixondidor. Fa molt que deixà de tocar per a aquestes ocasions. A les 7'30 també "Na Grossa" a batallades espaiades anunciava la missa de les vuit. A les 9'30 del dia —només en diumenge o festa— durant mitja hora "Na Vanrella" i "Sa Petita" tocaven l'ofici, que se celebrava a les deu. Aquests dies no es tocava a les vuit. També l'horabaixa, igualment només el diumenges o festes, sobre les 15, amb el mateix toc i campanes dels dies feiners, tocaven a vespres, una funció religiosa que se celebrava a les 15'30. Després del toc de l'àngelus, a la posta del sol, el campanar romania silenciós.

Existia un altre avís que alterava la tranquil·litat del poble. No només s'avisava per a les funcions religioses, com hem dit. Molts hem sentit encara el repic apressat amb ràpides batallades de "Sa Menuda" quan tocava a foc, era alarmant cent per

cent. No hi havia racó del poble que no es commogués. Hi havia una mobilització multitudinària que a peu o amb bicicletes corrien de pressa amb poals en una direcció: cap al foc.

En certs casos, es duia el combragar a algun malalt greu. Batallades compassades de "Na Grsossa" o "Na Vanrella" se sentien durant cert temps. Abans, amb un nombre de tocs de batall un poc més accelerats se sabia si era per a un home o una dona. El capellà anava revestit dels ornaments apropiats per al cas i portant la Sagrada Forma. El cobria una espècie de paraigua blanc. Una mitja dotzena de passes més endavant hi anava un escolanet; amb una mà portava encès un fal·la, fos de dia o de nit; amb l'altra, una campaneta que li deien "Es culis" i que feia sonar cada quinze o vint passes. És una altra campana dins la nostra història.

Posats a anomenar campanes —petites o grosses—, alegrava els feels, el so alegre i joguín de les campanetes que repicaven alegres en algun moment solemne d'un ofici o festa major. Era la roda de les campanetes que es deixava sentir des de la capella on hi sol cantar la coral parroquial. No es pot oblidar la campaneta que tocava l'escolanet de torn en els moments de l'elevació convidant al silenci i meditació.

Molts d'aquests avisos i sons de campana han desaparegut. Quan

Detall de la campana grossa on es llegeix el nom d'"Ave Maria"

avui toquen les campanes no tenen la música ni anuncien com abans el missatge que solien proclamar amb claredat. Abans, quan les voltejaven a braços, aconseguïen transmetre'ns el seu sentiment d'alegria, de festa o de pena. Tenien el seu llenguatge i l'han perdut. Els temps actuals van esborrant els signes del passat.

D'entre tots els tocs de campanes que ja no hi són, en recordam un, especialment amb nostàlgia: el de l'àngelus de la posta de sol. El seu so romania surant dins l'espai que anava des de l'horitzó al campanar, a mitja llum entre la fosca i la claror, dins la penombra. Se sentia el silenci dins la pau del camp, només interromput per la remor característica, suau i assossegada dels nombrosos carros que entraven al poble. Els ocells en vol baix es retiraven per passar la nit sobre alguna branca arrecerada. Algun núvol damunt l'horitzó es convertia en un llac d'or acomiadant el sol en el seu viatge. La natura, tota, compartia l'instant màgic i la pau del moment*.

MIQUEL MARTORELL ARBONA

* Nota: Aquest reportatge s'ha realitzat mitjançant la informació rebuda de Francesc Mas "Soqueta", que fou escolar major en els anys 1950 i abans, escolanet; Joan Cerdà "Ferrerico", també escolanet els anys 1930 i Llorenç Bauzá "Neo", l'actual escolà. A tots tres el nostre agraïment.

Ferreria Rafel Miralles

Més de 20 anys
treballant el ferro

Carr. Palma-Manacor s/n • Telf. 971 64 62 88 • Montuïri

El blat: pa nostre de cada dia

Quasi quatre mil anys després que Josep, el fill de Jacob, alimentàs el poble egipci gràcies a les seves reserves de gra, el blat segueix proporcionant més quantitat d'aliment i a més gent, que cap altre producte en el món.

Existeixen moltes varietats de blat però aquí només en parlarem de dos tipus: "Blat dur" que conté més proteïnes i que de la seva farina s'obté la sèmola de la qual s'elaboren les pastes; i el "blat blan" que s'usa en la fabricació del pa i la brioxeria.

El blat es considerat com un aliment quasi complet, ja que conté tots els nutrients que el nostre organisme necessita a excepció de vitamines A, C i B12.

Actualment el consum de pa ha disminuït cosa que crec és una incoherència, ja que menyspreem la principal font de proteïnes i de calories. No podem oblidar que amb una dieta a base de blat i hortalisses els israelites esclaus en Egipte foren capaçs de construir les grans piràmides malgrat això sí: es tractava de blat i farina integrals, molt més nutritius que la simple farina blanca extreta del gra.

Composició: En el blat trobam hidrats de carbó formats principalment per midó que és de fàcil digestió, transformant-se en glucosa, causant aquesta de proporcionar energia a totes les cèl·lules del cos.

Quanta més fibra acompanyi el midó més lentament es produeix la liberació de la glucosa per la qual cosa el blat i la farina integrals són millor tolerats pels diabètics.

Proteïnes: Té dues proteïnes que quan s'aïllen de la resta dels components del gra (germen i segó) i que es mesclen amb aigua formant una massa esponjosa anomenada gluten. Gràcies a aquest element la massa "puja", és a dir, s'expandeix per l'acció del gas carbònic que es forma durant la fermentació. En expandir-se el gluten i degut a la seva elasticitat, es formen els típics "ulls" del pa.

El gluten presenta dos inconvenients: Pot produir intolerància en determinats casos. Això ocasiona una malaltia coneguda com a "celiaquia" en els nins o "esprue" en els adults. La celiàquia produeix diarrea i desnutrició, símptomes que desapareixen al deixar d'ingerir farines amb gluten.

És molt recomanable, per a consum humà, usar "farines integrals", perquè una vegada més veim el prodigiós equilibri amb els aliments tal com ens els ofereix la natura.

El blat conté, a més a més, greixos, fibra, vitamines i minerals. Per tot plegat se'l considera l'aliment universal que tot el món hauria de consumir, sobretot en etapes de

creixement, i a més a més, els esportistes, les embarassades o durant la lactància.

Menció especial requereix el seu efecte laxant i regulador del trànsit intestinal, per la qual cosa el seu consum és molt important per als "restrets". També prevé l'aparició de les anomenades malalties de la civilització com són: arteriosclerosi, diabetis, reumatismes etc..., provoca- des en molt de casos per l'excés d'aliments refinats. El motiu, ja que hi ha més demanda de farina blanca que integral, és el següent:

1r. Perquè es va posar de moda consumir el pa blanc perquè era més elegant que consumir el pa moreno.

2n. Perquè la farina integral és un problema per als forners, ja que només es conserva unes poques setmanes, degut que s'enrancix amb facilitat a causa de l'oxidació dels àcids grassos del germen del blat, afavorida pels nombrosos enzims que conté.

3r. Perquè a la farina hi ha la presència de factors antinutritius en el segó, com els "fitats" que difícilment poden dificultar l'absorció de ferro i zinc a l'intestí.

En resum, creim sincerament que el consum de "pa integral" i pa en general és molt important per a la salut. No oblidem que un bon plat de sopes amb molta verdura és un menjar molt nutritiu, amb el qual amb tanta saviesa s'alimentaven els nostres avantpassats.

APOTECARI

GLOSA

A don Baltasar

— Bon dia, don Baltasar,
bon dia, amb bon dematí:
vos sabeu molt de llatí
perquè el vàreu estudiar;
no us cansau de pregonar
que la glòria és un jardí
on s'ha acabat de sofrir,
tot és pau i benestar;
per què, com a capellà,
frissa tan poc d'anar-hi?

Rafel Roig, d'Es Carritxó

Glosa que es va repetir a la Sala Mariana el dia de sa fira, referida al capellà Baltasar Amengual "Capçana", nét de glosador.

Restaurant
Cà's Carboner (DIMARTS TANCAT)

REFRESCS DE NOCES, COMUNIONS, BAPTISMES...

Bufet diari de dilluns a dissabte
Mè, porcelletes, porcelles i altres plats per dur-se'n

Ctra. Manacor, km. 28 • Tlfs. 971 64 65 04 - 971 64 40 66
07230 MONTUÏRI

Margalida Moner Tugores

Consellera d'Agricultura, Ramaderia i Pesca del Govern Balear

– ¿Com porta la feina a la conselleria, després d'arribar-hi ara ja fa un poc més d'un any?

– Bé, quan vaig arribar a la conselleria, la veritat és que em venia tot molt de nou, i ara, després d'un any crec que ja fa estona que hi faig bona feina, amb una gran dedicació i coneixent bastant els diferents sectors: agricultura, ramaderia i pesca. Estic rodejada de bona gent, tècnics i polítics, i així tot es fa més fàcil.

El meu lema és el d'ajudar amb temps i forma al professional. En el sentit que no arribin tard les ajudes a les seves necessitats, i crec que ara hi som a l'hora, i donem solucions als problemes puntuals que surten, estant al dia. Les ajudes han d'arribar i s'han de cobrar dins l'any natural, aquest és el nostre objectiu cobert. Apart d'això, s'han posat al dia tots els deutes pendents que hi havia, i aquí els papers canten. No hi ha molta gent que quan m'ha necessitat no m'hagi trobat i no hagi tingut solució al problema, és la meva feina i la meva obligació.

– Seria interessant el poder arribar a una agricultura no subvencionada. ¿Quin és l'estat general de salut dels diferents sectors?

– En realitat és el producte el que ha de ser capaç de vendre. La comercialització l'ha d'aprendre el professional.

L'administració no ha de ser intervencionista. Hem de ser capaços d'oferir propostes a tots els sectors. Les idees han de sortir del propi sector i l'administració les ha d'estudiar i ajudar-los. S'ha d'arribar a ser més autosuficient.

En quant a l'estat de salut, pareix que és precari, en general. S'ha de tenir un paraigua estès i tenir-hi la

gent baix aquest paraigua. Tenim altres sectors que viuen molt bé, i els nostres no estan tan malament, però clar, per les comparances és veu més la realitat. Ara, els que hi viuen no viuen tan malament.

– Un dels sectors precaris potser el lleter.

– Sí, estudiem la manera d'ajudar-los. Farem reunions amb ells pròximament per sentir-los. Volem conèixer què diuen. Hem d'enfocar el tema bé perquè és un sector precari. No han arribat a treure el cap de l'aigua, i la cosa no serà fàcil. Entre tots hem de veure si ho podem treure endavant, tant a Mallorca com a Menorca. Hi volem fer feina ja, perquè necessiten una mà.

– Què es fa en el sector ramader?

– Les instal·lacions en el sector ramader no són com haurien de ser. Tenim uns tècnics que estudien com està la cosa, visiten totes les granges i hi fan una valoració, tot personalitzant l'actuació. Aquest servei està a

l'abast dels ramaders, ells triaran si volen que els visitem. Això es fa mitjançant convenis entre la conselleria nostra, i els col·legis d'enginyers agraris i veterinaris.

Som ja a Europa i s'han de poder complir les normes europees. Econòmicament, surti la valoració que surti, a fons perdut hi posarem el 30% del que faci falta en la valoració feta. És una ajuda molt important i els hi donarem una mà.

– Per al 2005 hi ha alguns projectes importants com la creació de FOGAIBA. Què és realment?

– A partir de l'any 2005 es crearà una entitat de dret públic, que ajustarà la seva activitat a l'ordre privat, i que tindrà per finalitat la tramitació integral de totes les ajudes en matèria agrícola, ramadera i pesquera de les Illes Balears.

FOGAIBA vol dir: Fons de Garantia i Orientació Agrària de les Illes Balears, i tindrà les següents finalitats: Per una banda, executar la política de la conselleria en tot el referent a l'aplicació de les mesures de foment i millora dels sectors agraris i pesquers. Per altra part, es constituirà com a organisme pagador; i encara, ha de gestionar el registre general d'explotacions agràries de les illes.

El traspàs de la gestió de les diferents línies d'ajudes i subvencions al FOGAIBA es farà de forma escalonada. Durant l'any 2005 es traslladaran les ajudes i subvencions corresponents al sector agrícola i ramader, llevat les destinades a les empreses públiques IBABSA i SEMILLA S.A..

El traspàs al FOGAIBA de les línies d'ajudes i subvencions al sector pesquer s'efectuarà al llarg de l'any 2006.

FOGAIBA, durant l'any 2005, gestionarà ajudes i subvencions per un

import total de 46.466.498,02 euros.

Tot això suposa un projecte molt important per tota aquesta gent. I no ha de costar un euro més en personal. Es farà una selecció de gent que ja hi ha a les direccions generals, per FOGAIBA, redistribuint la feina entre tots.

– **També s'està fent molta feina en apropar els productes balears als escolars.**

– Sí, i és vera que si hi ha bons camins s'han de seguir. Hem potenciat molt les agrorutes, que ja existien abans, i poder mostrar així els nostres productes a la gent jove, i tot això ho hem potenciat força.

El projecte "El sabor de les Illes Balears a les Escoles" s'engloba en el Pla de Promoció Agroalimentària de les Illes Balears 2004-2007. Es tracta d'una de les actuacions de més bona acollida en el seu conjunt, tant pels destinataris, joves menors de 16 anys, com per pares i mestres.

Destacar que s'ha arribat a un percentatge molt alt d'escoles de tot Balears: un total de 184 escoles, amb 7.061 alumnes en un total de 263 sessions. S'ha triplicat gairebé el nombre d'alumnes, escoles i sessions respecte a la passada campanya.

S'ha afegit un altre projecte, que es diu: "Conèixer els productors", també orientat a la mateixa població escolar. Es fan sortides agroalimentàries per a escolars, un reforç de les classes teòriques i una forma d'establir un vincle entre els productes consumits i el sector productiu agrari. Un 25% del total d'escolars del programa a Mallorca han pogut visitar de primera mà aquestes indústries i centres productius.

Durant aquest 2004 hem fet un conveni amb la Universitat de les Illes Balears, mitjançant el qual, cada trimestre es munten unes carpes amb els productes que s'han tractat abans en les classes teòriques. També fem feina en aquest aspecte amb les aules de majors a la UIB, visitant aquests estudiants les fàbriques.

– **¿Quins projectes més es duran a terme ?**

– Tenim també el tema de les assegurances agràries. El sector prima-

Govern de les Illes Balears

Conselleria d'Agricultura i Pesca

ri està en mans del temps que fa, bo o dolent, i es poden patir desgràcies. Per això hem de fomentar amb força i convicció les assegurances agràries i ramaderes.

Volem ajudar, com ja fem ara, amb la subvenció a la pòlissa d'assegurança (Agroassegurança), volem estar en les negociacions de les línies d'ajudes, pel seu benefici. Els diners que posa el Govern Central ho posa la nostra conselleria, i som la Comunitat Autònoma que més ajuda en això. No hi ha d'haver límit econòmic per a subvencions en assegurances, hi haurà totes les que facin falta. Crec que és una passa molt important per a pagesos i ramaders i les associacions ho veuen bé i necessari.

De moment tenim 2 milions d'euros de pressupost per això, i el que faci falta. Oferirem un màxim d'un 80% de la pòlissa per part de la conselleria; d'aquest 80% el Govern Central hi posa una part i nosaltres tenim la potestat de poder arribar a posar el mateix que el Govern Central. Apart d'això, tenim el tema tan important de les reserves marines, que estan donant un molt bon resultat. S'han complert les funcions de la reproducció i el resultat és espectacular. Els ecologistes ho veuen molt bé, i fa poc Xavier Pastor m'ho vingué a dir.

Fem la vigilància dels esculls artificials i les reserves estan balisades i així és més fàcil el control.

– **¿Com està el tema del Pla d'ajudes en la quota làctia?**

– Tenim en marxa un pla d'ajudes autonòmic que complementa el "Plan Nacional de Abandono de Cuota Lechera del Ministerio de Agricultura, Pesca y Alimentación, MAPA" per evitar que la quota assignada a les Illes es vagi a altres Comunitats i es perdi la capacitat de producció.

La conselleria d'Agricultura decideix posar en marxa el pla autonòmic i que permetrà als ramaders de les Illes abandonar l'activitat cobrant les

quantitats d'una segona taula proposada per la nostra conselleria, amb el complement que aportarà el Govern a través de fons propis.

L'objectiu de la CAIB, no és tant afavorir l'abandonament, sinó posar un preu de retirada a prop del que es maneja al mer-

cat lliure de compra-venda de quota. Hi ha que tenir en compte que si un ramader local ofereix la seva quota en el mercat lliure, aquesta capacitat de produir llet surt de la CAIB cap a la Comunitat del comprador i deixa de pertànyer a l'àmbit de les Illes.

Pel contrari, si la venda la fa a través del "Plan Nacional de Abandono" aquesta quota passa a formar part d'un Fons Estatal i aquest, al posterior repartiment, dona prioritat de compra, per un període de dos anys, als ramaders de la mateixa Comunitat on s'ha produït la retirada.

En definitiva, amb el pla autonòmic es cerquen dos beneficis per la ramaderia illenca: primer, evitar la fugida de quota, i en segon lloc beneficiar econòmicament al sector ja que poden vendre quota a un preu similar al del mercat lliure, acollint-se a les ajudes del MAPA i del Govern, i poden comprar quota a un preu inferior al del mercat, a través del Fons Nacional.

– **Hi ha hagut un considerable augment en el pressuposts de 2005**

– Sí, hem passat d'un total de 90 milions d'euros el 2004, a 108.430.289 euros per al 2005. Aquests pressuposts representen una pujada de 18,1 milions d'euros sobre el 2004, el que suposa un increment del 20,02%.

El pressupost total es desglossa en: 76.307.000 euros de la Conselleria; 5.492.000 euros a IBABSA; i 26.630.000 euros a SEMILLA S.A.

El pressupost de la Conselleria, sense les empreses públiques, desglossat per centres de cost, és el següent: Secretaria General: 6.625.404 euros; Direcció General d'Agricultura: 15.755.570 euros; Direcció General de Pesca: 5.050.971 euros; Direcció General de Desenvolupament Rural: 11.605.196 euros; i Ajudes i Subvencions/FOGAIBA: 37.270.346 euros.

Una fira que no va desmerèixer I després de la tempesta vingué la calma

Com ocorre cada any per la fira de Montuïri hi va acudir una gentada, s'hi assentaren molts de firaires venedors. Gairebé hi havia articles i gèneres de tota mena a la venda. Caramels i llepolies, joguines, vestits, bijuteria, queviures, ganivets, eines, petita maquinària agrícola, des de petits motocultors fins a arribar a potents tractors. Dit sia de pas crec que hi havia de tot menys allò que jo volia comprar, perquè per la fira m'agrada el firar.

El que volia comprar era un siurell per allò de: "en anar a fira ja em duràs un siurell". Aquesta vegada, però, no era per regalar ni complir en cap comanda, el volia per mi, per posar damunt el vell escudeller on ara hi tenc lloc pel fet que vaig comprar una cuina amb armaris, però conserv els escudellers de la vella, i com que estan buids qualche cosa hi he de posar i havia pensat per decorar posar-hi siurells, símbols de les fires i dels costums pagesos. No en vaig veure; vaig mirar els qui venien olles i greixoneres i no en varen tenir. Cal remarcar que tal volta n'havia ja que no vaig recórrer tota la fira.

Però vaig firar, vaig comprar un ganivet amb punta i un sac de fems de cuc, ja que trob que les fires no

són només concursos i exposicions, també són per anar-hi a comprar alguna cosa i per tenir bona venda hi ha d'haver molta concurrència i aquesta gent qualche cosa ha de comprar.

Però per acudir gent i els firaires campar-se bé ha de fer bon dia. Es dona el cas que per la fira de Montuïri, tot i que el primer diumenge de desembre es una data propensa a ploure o a fer mal temps, no record que mai s'hagi haguda de suspendre. Així mateix hi ha hagut qualche any que ha fet una mica de brusquina el vespre de la torrada. L'any passat, si mal no record, al voltant de les 9 del vespre, va caure una mica d'aigua del cel, però durà poc temps, aviat el cel se va esbargir i sortiren els estels i el dia de la fira també al voltant de les 9 va brusquejar però durà poc temps i

Les gàbies amb les perdus preparades per al concurs

després sortí el sol.

Enguany però, no hi hagué temps per acabar la torrada que cada any ens obsequia la Cooperativa Agrícola. Abans d'acabar de repartir tallades de carn, llonganissa i botifarrró, es va tirar de llamps, trons i forta pluja que va fer treure el paraigua als qui en duïen i els qui no cercàrem aixopluc pels cafès, davall la porxada de l'ajuntament o allà on poguérem.

Mentre llampegava, tronava i plovia, queia tanta aigua que vaig sentir-ne un que va dir: "Sant Pere l'aboca amb un sac" -expressió pagesa bastant dita- i es comentava si de la fira ja estava fet. Se sentia dir també que les previsions meteorològiques que ens mostra la televisió havien pronosticat pluja per tota la setmana o almenys fins dijous: si encerta podrem dir adéu a la fira.

Un servidor, no és que pretengui esser entès amb el temps, però sí que com a pagès tinc els meus propis parers referent al temps i basats en les dites pageses. Idò fent cas de la saviesa pagesa vaig intuir: Ara plou i que plogui, però tendrem bona fira perquè "després d'una tempestat ve la calma". Així fou, vaig encertar, el dia de la fira féu bon dia i es varen celebrar tots els actes programats.

RESTAURANT

ES
REVOLT

Especialitat en

Pa amb oli amb sípia • Frit

Carrr. vella de Palma, s/n • Telf. 971 64 66 00 • Montuïri

Ara, això sí, solament fou una treva per deixar celebrar la fira amb èxit perquè el mateix vespre va tornar a ploure i els dies següents.

Aquests dies de pluja pels aficionats a les dites i els pronòstics del temps segons observacions pàgines es d'allò més normal, la dita: "Si plou per Santa Bibiana, plou quaranta dies i una setmana". El dia 2 de setembre és Santa Bibiana, va ploure i les pluges continuaren.

A final de mes les síquies i albellons ragen, el torrent va ple i a bastants comellars hi ha aigua embassada.

Aquesta tanta d'aigua ha paratitzat les tasques de sembres de cereals que ja havien començat; ara s'haurà d'esperar que el terreny eixugui, la saó es trempa per així tenir bon sembrar.

LA FIRA

A la fira i va haver mostres de truges negres mallorquines que menaven garrins, ovelles fines mallorquines de llana roja i blanca i del ca mè. Concursos de reclam de perdius, maneig de les ovelles amb ca

de pastor i la monogràfica del ca rater mallorquí. Tan una com l'altre fou tot un èxit.

Vet aquí els resultats: Perdius

- 1 Joan Barceló Prohens
- 2 Esteve Barceló Cerdà
- 3 Miquel Font Socies
- 4 Biel Llaneres Miralles
- 5 Antoni Miranda Ruiz
- 6 Tomeu Femenies Riera
- 7 Gori Riera Rosselló.

Monogràfica del ca rater mallorquí

En aquest concurs es premia l'exemplar que millor reflecteixi el prototipus de l'autèntica raça autòctona mallorquina.

Joves femelles

Animal	Propietari	Criador
1ª. Meravella	Joan Miralles	Tomeu Carrió
2ª. Pili	Maria Caselles	Josep Batle
3ª. Pruna	Miquel Nicolau	Joan Coronado

Joves mascles

1r Tigre	Joan Coronado	Joan Coronado
2n Vent	Maria Caselles	Tomeu Carrió

Adults femelles

1ª Trini	Andreu Servera	Andreu Servera
2ª Pinya	Tomeu Carrió	Andreu Servera
3ª Bauxa	P.Joan Galmés	P.Joan Galmés

Trini, la cuseta de n'Andreu Servera, guanyadora els dos darrers anys del concurs de ca rater adult

Adults Mascles

1r Xat	Joan Miralles	Joan Coronado
2n Pau gra	Miquel Duran	Joan Coronado
3r Ros gra	Tomeu Carrió	Miquel Duran

Millor parella

Meravella i Xat Joan Miralles

Millor lot de cria

Tomeu Carrió d'Artà

Maneig de les ovelles amb ca de pastor

1r Careto	Miquel Adrover
2n Nit	Miquel Adrover
3r Corc	Miquel Adrover
4t Coli	Sebastià Adrover

SION NICOLAU

**C.E.M. CENTRE
D'ESPECIALITATS
MÈDIQUES**

Plaça d'Espanya, 56 - Tel. 971 120 064 - Fax 971 120 426
C/. Ciutat, 12 - Tel. 971 120 021 - Fax 971 662 043
07620 Lluçmajor - Mallorca (Balears)

C/. Historiador Talladas, 2 A - Tel. 971 652 637 - 07630 Campos (Mallorca)
cem@cemllucmajor.com - www.cemllucmajor.com

- Alergologia
- Anàlisi clínics
- Aparell digestiu
- Assistència domiciliària
- Cardiologia i aparell respiratori
- Centre auditiu
- Clínica dental:
 - Cirurgia màxilo-facial
 - Implantologia
 - Odontologia
 - Ortodòncia

- Cirurgia general i laparoscòpica
- Dermatologia
- Ecografia
- Endocrinologia
- Fisioteràpia i rehabilitació
- Ginecologia i obstetrícia
- Igualatori mèdic
- Infermeria
- Medicina general

- Medicina estàtica
- Nutrició i dietètica
- Oftalmologia
- Ortopèdia Gamundi
- Otorrinolaringologia
- Pediatria
- Podologia
- Psicologia
- Psiquiatria

- Radiologia
 - Mamografia
 - Ortopantomografia bucal
 - Radiologia general
 - Telerradiografia
- Rehabilitació (metge rehabilitador)
- Teràpia de parella i sexologia
- Tractament de la obesitat
- Traumatologia i cirurgia ortopèdica
- Urologia i andrologia

Làser - acupuntura, medicina ortomolecular, test de intolerància alimentària, depilació làser.

Revisions mèdiques: Companyies d'assegurances de vida (Sa Nostra, La Caixa, Inter Partner).

Reconeixements mèdics per a permisos de conduir i d'armes: Dr. Antonio Isern Oliver.

Tenim el plaer de comunicar als nostres clients les noves especialitats i serveis de recient incorporació:

Metge especialista en rehabilitació: Dra. Encarnación Santeliciano Gómez.

Llicenciada en psicologia: Lola Rodríguez Mayoralas.

Diplomada en podologia: Mª Cristina Fiol Ekman.

Urologia i andrologia: Dr. Martín Santisteban González

Reconeixements mèdics per a permisos de conduir i d'armes: Dr. Antoni Isern Oliver

Mamografia, ecografia de mama, ecografia trans-rectal i trans-vaginal, cadera pediàtrica i eco-doppler vascular perifèric.

Assegurances: ADESLAS - AEGON - AGRUPACIÓ MUTUA - ALLIANZ - ASISA - AXA - PLANAS - D.K.V. - GROUPAMA - IMECO - LA BOREAL - LA ESTRELLA - L'ALIANÇA - MAPFRE - MEDIFIANC

MUTUA GENERAL DE CATALUNYA - NOVOMEDIC - SANITAS - SERSANET - VITALICIO SALUD - WINTERTHUR

Mutues d'accidents: ASEPEYO - CYCLOPS - FIMAG - FRATERNIDAD MUPRESA - FREMAP - IBERMUTUAMUR - INTERCOMARCAL - MAZ - MIDAT - MUTUA UNIVERSAL - MUTUA BALEAR

Companyies d'assegurances d'accidents: ALLIANZ - AXA - AURORA - IBERICA - AEGON - CASER - CAUDAL - FENIX - FIAT - LA ESTRELLA - MAPFRE - VITALICIO - PREVISIÓ BALEAR - WINTERTHUR - ZURICH

Horari de les 9'00 hores a les 21'00 hores.

LECO: una resposta consensuada per a un problema enquistat

Jaume Font (*)

L'entrada en el Parlament de les Illes Balears de l'anomenada LECO (Llei de Conservació d'Espais Naturals de Rellevància Ambiental) suposa el compliment, per part de la conselleria de Medi Ambient, d'uns dels compromisos més fermes assumits per aquest Govern en matèria mediambiental, com és reconduir el debat social sobre protecció de l'entorn natural per uns caus de racionalitat, diàleg i negociació entre les parts, deixant definitivament de costat la crispació a la que es va veure abocada la societat illenca per mor d'un plantejament clarament arbitrari en relació a un tema que, com és el cas de la protecció, s'ha d'afrontar com una qüestió d'estat i no com una eina política amb objectius demagògics o oportunistes.

Amb la redacció d'aquest projecte de llei, el Govern de les Illes Balears ha dissenyat una norma que regula la declaració, protecció, conservació, restauració i gestió dels Espais de Rellevància Ambiental, una definició dins la que s'inclouen els actuals Espais Naturals Protegits i les àrees naturals que conformaran la Xarxa Natura 2000. La finalitat d'aquesta iniciativa legislativa és, com ja he dit abans, garantir, en un clima de consens social, la conservació d'una sèrie d'àrees mediambientalment rellevants, facilitant la seva promoció i el seu desenvolupament sostenible, mantenint i preservant en tot moment els seus processos ecològics i –molt important– permetent al mateix temps un aprofitament sostenible de la biodiversitat, sense oblidar la promoció social, econòmica i culturals dels esmentats espais.

La LECO contempla sis categories pel que fa a nivells de protecció: Parcs Naturals, Paratges Naturals, Reserves Naturals Integrals i Especials, Monuments Naturals, Paisatges Protegits i Àrees d'Interès Científic. Pel que fa a la tramitació de cada una d'aquestes categories, els Parcs Naturals, Paratges Naturals,

Reserves Integrals i Reserves Naturals seran declarats mitjançant una llei aprovada pel Parlament de les Illes Balears, mentre que la resta de figures (Monuments Naturals, Paisatges Protegits i Àrees d'Interès Científic Temporal) es farà per acord del Consell de Govern. La declaració dels Parcs Naturals, Paratges Naturals i Reserves Integrals també es pot fer mitjançant un acord de Consell de Govern en el cas que els terrenys afectats siguin propietat pública i/o aportats voluntàriament pels propietaris de propietats privades.

Com a principals efectes pràctics de la nova norma, la inclusió d'un terreny dins algunes de les categories previstes a la LECO implicarà la declaració d'Utilitat Pública per a l'àrea afectada i l'aplicació del dret de Tèmpteig i Retracte per a l'Administració, excepte en els casos de finques amb una superfície inferior a 100 hectàrees, zones d'ús compatible o usos generals en els casos dels Paratges o finques amb convenis de gestió avalats per l'Administració. Pel que fa a la gestió d'aquests espais, seran els Plans d'Ordenació dels Recursos naturals (PORN), i els Plans Rectors d'Ús i Gestió (PRUG) els instruments de planificació de cada una d'aquestes àrees, a través dels quals s'establiran els continguts de la gestió efectiva de cada espai, la seva protecció cautelar i els procediments d'elaboració i aprovació dels Plans.

El paper dels propietaris –absurdament marginats del procés de protecció durant els darrers anys– és un dels punts més importants de la futura llei, que contempla com principals obligacions seves respectar els espais inclosos a la futura norma (i el seu nivell concret de protecció) i contribuir activament amb l'Administració en la restauració dels perjudicis que es puguin enregistrar a les esmentades àrees, sempre des de la consideració que aquesta col·laboració no suposa, baix cap concepte, l'obligació

dels titulars de garantir l'accés públic a la seva propietat.

Garantint un marc estable –sense lloc per a més ensurts, incerteses o arbitriarietats de l'Administració– per a la protecció dels espais susceptibles d'interès o rellevància ambiental, la conselleria de Medi Ambient pretén contribuir a tancar definitivament un debat que ha resultat molt perjudicial per a la causa de la protecció, a més d'introduir elements de crispació dins la societat illenca. Amb la nova norma es proporciona la necessària seguretat jurídica als propietaris dels esmentats espais, que a més es podran beneficiar d'ajudes econòmiques que contribuiran a fer rentable, de manera sostenible, la protecció de la seva propietat.

Amb l'entrada en vigor de la LECO –prevista en un principi per a la primavera de 2005– pensam que el debat sobre protecció entrarà definitivament dins un camí d'estabilitat i consens social del que mai no havia d'haver sortit. Probablement, com sempre passa en tots els àmbits de la gestió pública, el producte final és i serà millorable, i per això esperam comptar amb la cooperació dels grups polítics durant el procés de discussió parlamentària del projecte de llei, amb l'objectiu final que la LECO suposi un punt d'inflexió per a un debat que no ha de tornar a transcórrer pels camins dels sectarisme i l'arbitriarietat, sinó del respecte a la llei i a la defensa de l'interès general.

(*) *Conseller de Medi Ambient*

**Govern
de les Illes Balears**

Conselleria de Medi Ambient

LA FOTO DE MITJAN SEGLE

10 jovenetes

Era freqüent a la fi de la dècada del 1940 trobar-se en el Puig un grapat d'amics o amigues i allà passar unes hores de divertiment mentre entretenien l'horabaixa parlant de coses o eixides intrascendents i, si venia el cas, fer-se junts un foto com la que ara contemplam tirada el 1945. La cinc dretes són Catalina Miralles "Perulla", Maria Manera "de sa Costa", Margalida Sastre "Pellusca" †, Maria Pocoví "Roig" † i Maria Arbona "Quelet". I les cinc assegudes: Maria Bordoy "Coixa", Catalina Sastre "Pellusca", Catalina March "de sa tenda", Isabel Pocoví "Pipa" i una nina petita, Maria Antònia Garcia, avui casada amb Francesc Fiol, Conseller de Cultura del Govern Balear.

Records d'infantesa

Com sap molta gent, sobretot la de més edat, temps enrere, dia 8 de setembre era el dia de la fira, una festa en què se celebraven unes grans berbenes en el pati de les escoles, balls amenitzats per nombrades orques-tres i a les que hi acudia molta gent, del poble i de fora poble. A més, hi havia teatre, titelles i espectacles de varietats que contemplàvem en deliri nins i gent gran.

Record que a una d'aquestes funcions hi va venir un home, el nom del qual desconec, que feia jocs de mans, i així com ho fan sempre, que solen demanar un ajudant del públic que pugui a l'escenari per fer-li aguantar algun objecte o usar d'ell per mostrar als espectadors les seves trapes, aquest també ho féu.

Els jocs de mans de la fira d'altre temps

Aquest màgic de dins mocadors i capells treia conills i coloms. I en un moment determinat va demanar un espontani d'entre el públic i jo vaig sortir voluntari per ajudar-li.

Quan vaig esser damunt el cadafal aquell home va començar a treure'm duros pel nas i les orelles. Em posava la mà amb un mocador al nas com si em mocàs... i sortien duros i em feia parar la mà i me'ls donava. Llavors em retorçava les orelles i també sortien duros els quals també me'ls feia aguantar dins les meves mans. Jo, quan em vaig veure amb les mans plenes de

duros, vaig pegar un llongo del cadafal i vaig fugir de quates cap el portal.

Aquell home em va pitjar darrera però jo corria més que ell i no m'haguera agafat si no fos estat perquè just al portal em vaig topar amb munpare i l'amo en Miquel "Lloret" que m'aturaren i aquell home em va agafar. Va contar el fet a munpare i em va fer tornar-li els duros. Però jo al·legava que si me'ls m'havia tret de dins el nas i les orelles era perquè eren meus, les duia dins jo.

Contat per Miquel "Vollandi"

Amb motiu de l'article de Melcion Nicolau del mes passat, referent a com era abans la fira que se celebrava al 8 setembre i fent memòria de les grans berbenes que tenien lloc al pati de les escoles, l'amo en Miquel "Vollandi" va relatar el "record d'infantesa" que acabam de transcriure.

El Montuïri, invicte en els cinc darrers partits

Els cinc darrers partits de 2004 jugats pel Montuïri de 3ª divisió nacional han suposat un alleujament en el present campionat en no haver-ne perdut cap i sí, 3 empats i 2 victòries. En canvi en els 12 d'abans el nostre equip sols havia aconseguit 1 empat, 3 victòries i 8 derrotes. Ja estava situat en zona de descens i a final d'any es troba el 14è d'entre els 20 balears de 3ª nacional. Ara és d'esperar que aquesta positiva bufa-da començada darrerament, perduri i l'equip s'assenti a la zona

tranquil·la de la classificació.

Aquest fou el resum dels tres partits de desembre passat:

Montuïri, 2 - Manacor, 1

Després de deu jornades sense perdre el Manacor fou sorprès i derrotat a Montuïri en un partit en el qual els de la vila dugueren a terme un excel·lent encontre especialment a la primera meitat on el Montuïri aconseguí el dos gols. La segona fou diferent: el Manacor pitjà de valent, però ell seu gol no arribà fins a la darre-

ria... i gràcies. Ah! l'arbitratge, pessim: 12 targes grogues i 3 vermelles. Els deixà queixosos a tots.

Constància, 0 - Montuïri, 0

La primera part fou del Montuïri que fou quan va disposar de les més clares ocasions del partit. el Constància ho intentà de valent, però davant es trobà amb un equip fresc i que no passà problemes, tant és així que sols en comptades ocasions va haver d'intervenir el porter montuïrer. A la represa, els de la vila foren més conservadors, no es llançaren obertament a l'atac i així aconseguiren aguantar fins a la fi.

Montuïri, 2 - Santanyí, 1

Possiblement el Santanyí sia un dels millors equips que aquesta temporada ha passat per Es Revolt. Jugà bé, però no aconseguí el seu gol fins al temps de descompte final, quan semblava que el partit s'acabaria en 2-0. Això sí, aquesta vegada el Montuïri sabé aprofitar bé les ocasions amb un gol a cada meitat del partit. La millorança destriada els darrers encontres encara ha d'anar progressant.

2ª regional

Valldemossa, 2 - Montuïri, 2
 Montuïri, 2 - Alqueria, 0
 Pollença, 2 - Montuïri, 1

Juvenil

Son Oliva, 4 - Montuïri, 4
 Montuïri, 2 - Lluçmajor, 0
 Montuïri, 0 - Alaró, 2

Cadet

Son Ferrer, 1 - Montuïri, 0
 Montuïri, 1 - Arenal, 0
 La Unió, 2 - Montuïri, 1

Aleví

Sta. Eugènia, 4 - Montuïri, 4
 Montuïri, 3 - Xilvar, 1
 P. Bg. Llubí, 6 - Montuïri, 4

Benjamí

Montuïri, 2 - Cardassar, 1
 Llubí, 7 - Montuïri, 0
 Montuïri, 7 - Barracar, 0

Para aquellos que tienen instinto.

Milestone No 69862-6702: Caja y brazalete de acero inoxidable, cristal curvo de zafiro irrayable, corona a rosca, sumergible hasta 100 metros, incorpora cierre oculto con pulsadores de apertura de alta seguridad, disponible en modelos de señora y caballero.
www.mauricelacroix.com

M
MAURICE LACROIX
 Switzerland
Tomorrow's Classics

Fermin
 Jolers

Porto Cristo - Manacor - Cala Millor

BÀSQUET FEMENÍ

1ª Autonòmica

P. Prats, 60 - Drac Montuïri, 49
Drac Montuïri, 51 - Pollença, 41

Cadets

Manacor, 49 - Montuïri Munper, 38
Montuïri Munper, 71 - Binissalem, 61

Infantils

Montuïri Manera, 79 - Hispània, 40
Manacor, 35 - Montuïri Manera, 45

Mini

Montuïri Verger, 62 - Alcúdia, 24
Sant Josep, 41 - Montuïri Verger, 77
Montuïri Verger, 57 - Bons Aires, 33.

L'equip de bàsquet infantil femení dels vuit partits jugats n'ha guanyat sis

Cati Miralles, entrenadora de bàsquet infantil femení

L'entrenadora de l'equip infantil de bàsquet, Cati Miralles, comentant la composició i desenvolupament de l'equip aquesta temporada s'explicava dient que "està

compost per 12 jugadores (Aida Alcolea, Maria Teresa Gomila, Teresa Sastre, Cati Rosselló, Laura, Catalina, Guadalupe Linares, Azucena Claramunt, Júlia Puig, Rosa Bosch, Antònia Pizà, Joana Maria Estrany), que és el màxim permès per presentar-se a un partit. Enguany la veritat és que tenim un equip una mica descompensat, ja que de les 12 jugadores que integren l'equip hi ha dues nines que no havien jugat mai, però així i tot les hem de donar les gràcies perquè són de Sant Joan i els pares les han d'acompanyar cada dia, 2 jugadores que feia uns quants anys que no jugaven i les altres és pot dir que unes més, altres manco, però se'n desfan

i tot això implica que l'equip vagi una mica fluixet però totes aquestes nines s'esforcen en el sentit d'acudir en els entrenaments, afanyar-se i sobretot molta paciència. També cal dir que en alguns partits vénen algunes nines minis per donar-nos una mica de suport i d'aquesta manera esper, tant jo com els pares, la directiva i tota la gent que ens segueix, aconseguir uns resultats finals bastants bons a la lliga, ja que per l'any que ve està previst que es jugui en el grup A i això implica que per poder jugar a aquest grup nosaltres hem de quedar primeres. És una meta una mica alta, però mai hem de dir impossible i lluitarem fins

el final per aconseguir-ho".

Per altra part va afegir que "en aquests moments hem jugat vuit partits i només hem tengut dues derrotes, una d'elles vam perdre de dos punts dins el seu camp i ara, quant ens torni tocar jugar, aquest pic dins el nostre, estarem preparades i l'altre sí vam perdre i no de pocs, però sincerament dins les nostres possibilitats crec que està molt bé, però encara ens queda molta feina per fer".

A la vegada volgué aprofitar l'oportunitat de donar les gràcies a tota la gent que li fa costat i recolza l'equip perquè vagi bé i es pugui assolir l'objectiu marcat.- O.A.

Levi's
DIESEL
Avirex
Lee

MANS

L'Almoina, 30 · Tlf. 971 16 84 56
▼
Porreres
▼

Festa de Sant Antoni Abat

Com és costum a molts de pobles, també en el nostre, celebrarem les populars i tradicionals beneïdes de Sant Antoni el diumenge dia 16 a les 12'30 a n'Es Dau. Esperam que, també aquest any, puguem gaudir d'unes beneïdes que es caracteritzin per la serietat, la participació i la popularitat.

Setmana de pregària per a la unitat dels cristians

Dels dies 13 al 20 de gener se celebrarà la Setmana de la Unitat dels Cristians. Fou el Concili Vaticà II el que motivà a dur a terme aquest noble desafiament. No dubtam que entre els creients en el Crist hi ha més coses que ens uneixen que les que ens separen. Durant aquesta setmana es duran a terme diverses celebracions religioses ecumèniques entre les esglésies cristianes existents a Mallorca: Luterana, Anglicana, Catòlica. l'Església Sueca. Seria un bon gest ecumènic que acudíssim a alguna d'aquestes celebracions.

Curset Prematrimonial

Convidam les parelles de novis que pensin casar-se durant aquest any a participar del curset Prematrimonial que es farà a la rectoria de Montuïri els dies del 24 al 28 de gener a les 21'00. Els interessats convé que s'inscriguin.

Festa de la Mare de Déu de la Bona Pau

Aquest any la celebrarem el diumenge dia 23 en l'Eucaristia de les 20'00.

Missa amb els nins

El diumenge dia 30 de gener en l'Eucaristia de les 12'00 celebrem la missa amb nins. En aquesta celebració farem memòria del dia mundial de la Pau.

Ajuda a les famílies cuidadores de majors dependents

S'Institut de Serveis Socials de Mallorca té previst organitzar un curs d'ajuda a les famílies cuidadores de majors dependents a Montuïri. Les persones interessades poden tenir més informació als serveis municipals d'acció social els dimarts 4, 11 i 18 de gener.

Col·lecta de Nadal: 805€

Càritas diocesana amb el lema: Un futur per a tothom! ens convida a ser solidaris amb els més petits de la nostra societat. Vos convidam a fer la vostra ofrena de menjar que no es tuda. El podeu dur a l'església, a les botigues de: Ca na Serra i a ca na

Bella. La campanya acabarà el dia 16 de gener. A més a més d'aquest gest solidari vos convidam a guardar les botelles de cava buides i dur-les a Na Quintana. La col·lecta que férem el dia de les Matines ha estat de 805'10 euros: Gràcies per la vostra col·laboració.

Carta als Reis d'Orient

També entre els adults s'ha fet popular escriure una carta als Reis d'Orient. Certament que el contingut de la carta és diferent si ho fa un infant o un adult, però el sentit és el mateix. Tots demanam alguna cosa que creim que és necessari i important per les nostres vides.

Les cartes escrites pels infants estan amarades d'innocència, espontaneïtat, sinceritat; de tots aquells sentiments que neixen del cor. Mentre que en les escrites pels adults hi ha un to més interessat, més pensat, més elaborat. Un to fet des de la ment. Malgrat tot, totes les cartes desperten una ingenuïtat que no estaria gens malament que es complís. També nosaltres volem córrer el risc de la ingenuïtat i dels sentiments del cor per escriure als Reis d'Orient.

Sabem prou bé que els Reis no escatimen ni temps ni esforços per complir els desitjos dels infants i també dels adults; però tampoc ignorem que malgrat el Reis siguin "mags" necessitaran la col·laboració i l'ajuda, sobretot dels adults perquè esdevinguin realitat els nobles i desitjos demanats.

El primer que cal demanar als Reis és el coratge i la força per transformar el món. Els canvis no vendran per "art de màgia", sinó pel compromís i la constància dels adults. Cada dia és fa més necessari un canvi de paradigma per fer possible "un Cel nou i una Terra nova". Necessitam que els Reis ens duguin l'empenta i la il·lusió per continuar treballant per fer possible els vells i necessaris ideals: La pau, la justícia, la tolerància, el respecte, la solidaritat també en aquest nou mil·lenni que just hem estrenat.

També volem demanar als Reis

*que ens duguin un esperit de **senzillesa**. De valorar les coses petites. D'estimar allò que és petit i que no fa renou. Que no és novetat perquè no crida l'atenció. D'aquestes coses els infants en sabem molt més que els adults. Tanmateix els grans avanços de la ciència i de la tècnica no han estat capaços de resoldre els grans problemes de la humanitat. Hem de córrer el risc de les benaurances de Jesús que sempre són una convidada a viure una vida centrada en els sentiments del cor i en la benaurada senzillesa.*

La sensibilitat per l'altre també ha de ser una de les altres coses que ens han de dur els Reis. Avui més que mai hem d'aprendre a viure en un món plural. El pluralisme ha de ser un dels nous valors de la «Terra nova» ja que ens enriqueix i ens fa més universals; però per això serà necessari una gran sensibilitat per l'altre; com també un gran respecte a tots els nivells: polític, religiós, social. És necessari no sols respecte i tolerància, sinó també sensibilitat ja que l'altre és "terra" sagrada.

*També necessitam que els Reis ens duguin un **esperit de diàleg**, un esperit de consens. Necessitam dialogar, consensuar, escoltar-nos. Sembla com si un esperit impositiu, dictatorial s'imposàs en el món polític i eclesial. No podem continuar fent persones depenens dels que tenen el poder. Perquè això depersonalitza i anul·la. No ajuda a madurar i ni molt maco a créixer com a persona. Cal que les institucions ajudin a fer persones madures en criteri per discernir segons els signes del temps. Cada dia més és necessari un esperit de tolerància, de respecte i de comunió per fer possible "El Cel nou i la Terra nova".*

APOTECARIES

Gener de 2005

9 gener Montuïri | 23 gener Porreres
16 " Petra | 30 " St. Joan

FASES DE LA LLUNA

Gener de 2005

3 Quart minvant | 17 Quart creixent
10 Lluna nova | 25 Lluna plena

TEMPS PASSAT

10 ANYS ENRERE

Gener 1995

Gabriel Verd, medalla d'or

L'investigador montuïrer Gabriel Verd Martorell fou guardonat amb la medalla d'or de la Comissió del V Centenari del Canadà per la seva tasca en demostrar l'origen mallorquí del descobridor d'Amèrica, Cristóbal Colón; distinció que rebé allà aquest gener amb motiu dels 500 anys del descobriment d'Amèrica.

25 ANYS ENRERE

Gener 1980

Introducció del condol abans del funerals

A fi de poder complir un acte social i a la vegada perquè la celebració de l'Eucaristia fos més digna i de més respecte cap als familiars del difunt, a partir del començament de l'any 1980 es va introduir aquesta modificació: donar el condol abans de les misses.

50 ANYS ENRERE

Gener 1955

Satisfacció pel poc gravamen del vi

A finals de 1954 i començament de 1955 eren molts els pagesos que no declaraven bé la collita del raïm i en conseqüència la del vi era molt escassa. Però essent que l'Ajunta-ment a la sessió de dia 17 de gener de 1955 va acordar gravar sols el vi comú o de posta en 0'15 pessetes el litre, pràcticament foren tots els qui feren les declaracions així com pertocava.

100 ANYS ENRERE

Gener de 1905

Canvi de batle

A començament d'any el batle Joan Garau Bunyola va presentar instància a l'Ajuntament demanant la seva dimissió per motius de salut. I a la sessió de dia 8 de gener ja el substituïa Joan Aloi Miralles. Aleshores formaven el consistori 9 regidors i el batle.

DEMOGRAFIA

Desembre 2004

Naixements

Dia 4.- Aina Fiol González, filla de Bernat i Mercè.

Dia 17.- Roser Miralles Iturraspe, filla de Joan i Maria Amaia.

Dia 21.- Jordi Rojo Pocoví, fill de Jordi i Margalida

Defuncions

Dia 12.- Pere Miralles Comas "Pieres", casat de 46 anys.

Dia 27.- Ventura Mayol Arbona "Piedós", fadrí de 74 anys.

Resum de 2004

Naixements: 34 (15 nins i 19 nines)

Defuncions: 30 (16 homes i 14 dones)

Superàvit: 4 (-1 home i + 5 dones)

Nota.- Des de fa 32 anys no hi havia hagut superàvit. El 1972 n'hi hagué 6.

Habitants el 31-12-04: 2.759

PLUVIOMETRIA

Desembre de 2004

Dia 1... 0'6 l/m²	Dia 9... 0'9 "
" 2... 0'1 "	" 11... 3'2 "
" 3... 1'5 "	" 12... 0'6 "
" 4...25'2 "	" 21... 1'0 "
" 5...15'1 "	" 25...10'7 "
" 6...31'0 "	" 26... 1'3 "
" 7...12'3 "	" 29... 0'7 "
" 8... 0'5 "	" 31... 0'4 "

Total 105'1 litres m²

Resum de 2004

Gener 7'2 l/m²	Juliol 11'2 "
Febrer 58'9 "	Agost 13'9 "
Març 52'3 "	Setbre 38'6 "
Abril 30'5 "	Octubre 67'0 "
Maig 52'8 "	Novbre 95'4 "
Juny 12'0 "	Desbre 105'1 "

Total pluja 2004.....544'9 litres m²

GLOSA

A Onofre Arbona Miralles pels seus 80 anys que compleix dia 3 de gener

Don Nofre en compleix vuitanta;
Déu vulgui que en compli més
fins molt passat els noranta,
amb salut, força i doblers,
que sent director fa falta
a **Bona Pau** cada més.

Ja sé que ha de celebrar
aquest any ses noces d'or;
els molts d'anys li desig jo
perquè ho pugui recordar.

ANTÒNIA ADROVER

CUINAR EN CASA

Cuixa de xot

Ingredients

Una cuixa de xot tendre • 2 kilos o més de cebes • 2 fulles de llorer • 200 gr. de pastanagó • 1 tassó d'aigua i el necessari per posar amb adob.

Elaboració

El vespre abans posar la cuixa amb adob amb sal, pebre bo i llimona i es cou a foc fluix amb molta ceba, llorer, pastanagó i un tassó d'aigua.

Margalida Mas Mesquida "Collet"

VERGER

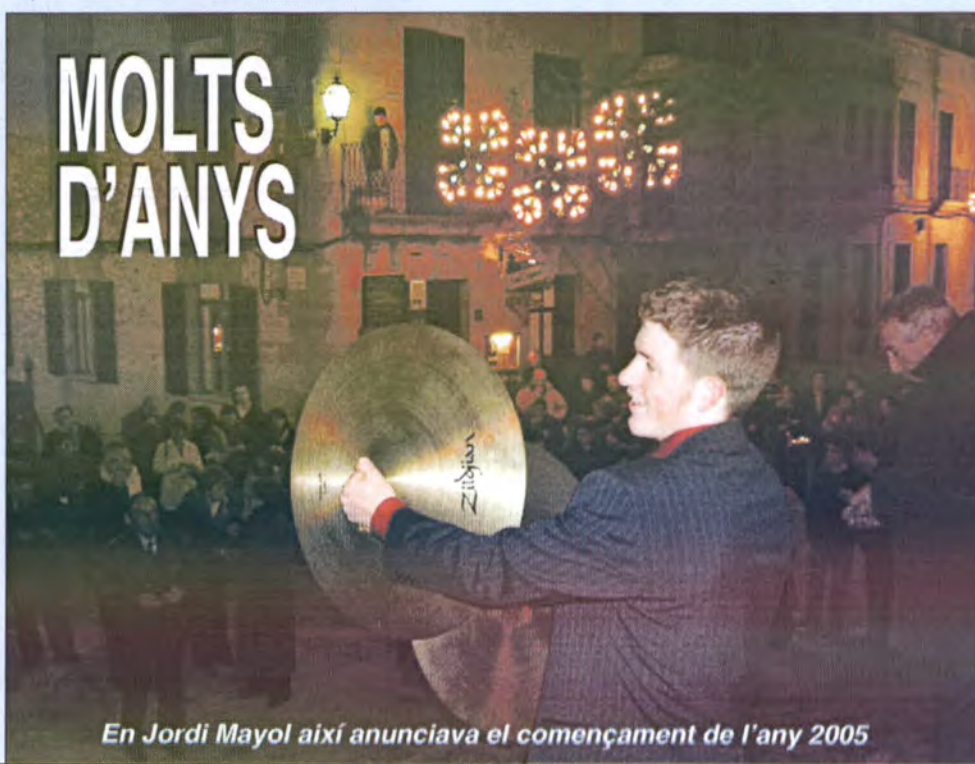
MATERIALS DE CONSTRUCCIÓ

Ctra. Montuïri a Porreres, Km.1 • Tel. 971 646 695 • Fax 971 161 503

MONTUÏRI

La Sibil·la fou cantada per Emilia Coronado Gonzàlez, el cant de l'Àngel el va interpretar Aina Roig Roca i el Sermó de la Calenda el pronunciaren la nina Joana Manera Cerdà i el nin Francesc Aloy Oliver. Davall, nins en to de pau i el betlem

En Jordi Mayol així anunciava el començament de l'any 2005